

Erhvervsakademi Dania
Rektor Anders Graae Rasmussen
Suzanne Anthony

Sendt pr. e-mail:
eadania@eadania.dk, agr@eadania.dk, sua@eadania.dk

Positiv akkreditering af eksisterende udbud af professionsbacheloruddannelsen i optometri

Akkrediteringsrådet har den 11. oktober 2017 akkrediteret udbuddet i Randers af professionsbacheloruddannelsen i optometri **positivt**, jf. akkrediteringslovens § 14, stk. 1.¹ Rådet har truffet afgørelsen på baggrund af vedlagte akkrediteringsrapport fra Danmarks Akkrediteringsinstitution. Akkrediteringsrapporten er udarbejdet på baggrund af Erhvervsakademi Dania's høringssvar, redegørelse og øvrig dokumentation.

Det er rådets faglige helhedsvurdering, at udbuddet opfylder kriterierne for relevans og kvalitet på tilfredsstillende vis.

Rådet har vurderet udbuddet ud fra de kriterier for relevans og kvalitet, som fremgår af akkrediteringsbekendtgørelsen² og "Vejledning til uddannelsesakkreditering. Eksisterende uddannelser og udbud", maj 2016.

Akkrediteringen er gældende til og med 11. oktober 2023, jf. akkrediteringslovens § 15, medmindre uddannelsesinstitutionen på det tidspunkt har opnået en positiv eller betinget positiv institutionsakkreditering, jf. akkrediteringsloven § 10, stk. 1.

I er velkomne til at kontakte direktør Anette Dørge på e-mail: akkr@akkr.dk, hvis I har spørgsmål eller behov for mere information.

Med venlig hilsen

Per B. Christensen
Formand
Akkrediteringsrådet

Anette Dørge
Direktør
Danmarks Akkrediteringsinstitution

Bilag:
Kopi af akkrediteringsrapport

Dette brev er også sendt til:
Styrelsen for Forskning og Uddannelse, Uddannelses- og Forskningsministeriet

¹ Lov nr. 601 af 12. juni 2013 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner (akkrediteringsloven).

² Bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser (akkrediteringsbekendtgørelsen).

Akkrediteringsrådet

13. oktober 2017

Bredgade 38
1260 København K
Tel. 3392 6900
Fax 3392 6901
Mail akkr@akkr.dk
Web www.akkr.dk

CVR-nr. 3060 3907

Sagsbehandler
Malene Hyldekrog
Tel. 72 31 88 08
Mail mahy@akkr.dk

Ref.-nr. 16/017120-35

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

**Akkrediterings-
rapport**

2017

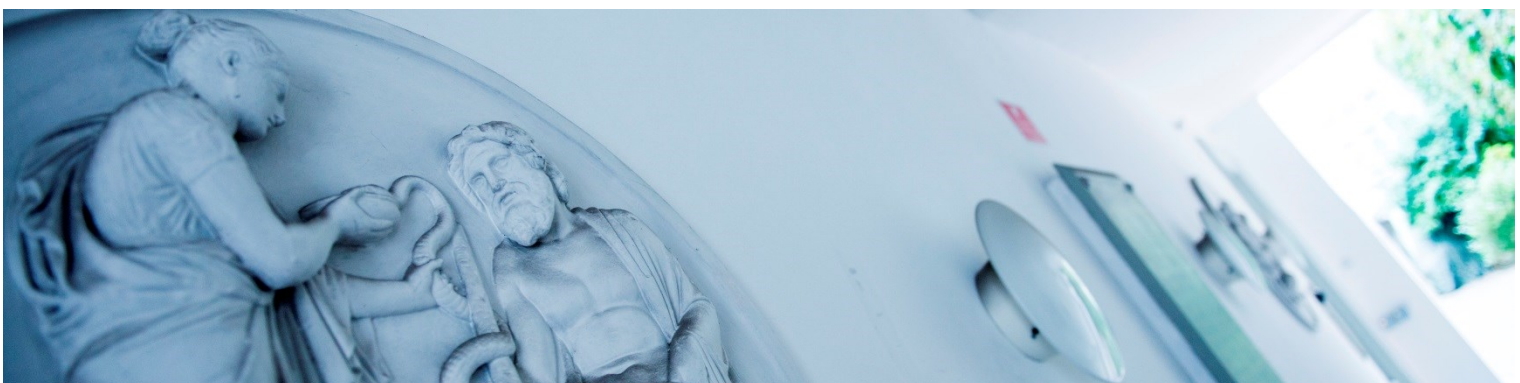

EKSISTERENDE UDBUD

UDDANNELSEN TIL

PROFESSIONSBACHELOR I OPTOMETRI

ERHVERVSAKADEMI DANIA, RANDERS

Uddannelsen til professionsbachelor i optometri, Erhvervsakademi Dania, Randers
16/017120
Oktober 2017
Publikationen er offentliggjort elektronisk på www.akkr.dk

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	3
Indstilling	4
Begrundelse for indstilling	4
Akkrediteringspanelet	5
I UddannelsesGuiden er uddannelsen beskrevet på følgende måde.....	5
Grundoplysninger.....	6
Uddannelsesetal	6
Uddannelsens mål for læringsudbytte.....	6
Uddannelsens struktur.....	7
Studieaktiviteter	9
Kriterium I: Behov og relevans.....	10
Kriterium II: Videngrundlag.....	13
Kriterium III: Mål for læringsudbytte.....	17
Kriterium IV: Tilrettelæggelse og gennemførelse	19
Kriterium V: Intern kvalitetssikring og -udvikling	28
Om akkrediteringen	33
Sagsbehandling.....	34
Dokumentation – samlet oversigt	34

Indstilling

Danmarks Akkrediteringsinstitution (AI) indstiller udbuddet af uddannelsen til professionsbachelor i optometri på Erhvervsakademi Dania i Randers til:

Positiv uddannelsesakkreditering

Begrundelse for indstilling

Udbuddet er tilknyttet et fagligt miljø af tilfredsstillende kvalitet og er tilrettelagt af velkvalificerede undervisere. Under besøget fik akkrediteringspanelet bekræftet den positive vurdering af udbuddet og mødte på udbudsstedet et engageret fagmiljø, som har løbende fokus på kvalitetssikring og -udvikling.

Udbuddets ledelse indgår i løbende dialog med aftagere og interessenter med henblik på at sikre udbuddets kvalitet og relevans på arbejdsmarkedet. Dette sker gennem en række vidkanaler, som omfatter uddannelsesudvalg og løbende dialog med kliniske vejledere på praktikvirksomhederne. Dimittenderne finder i høj grad relevant beskæftigelse, og ledigheden er lav.

Undervisningen varetages af velkvalificerede undervisere, og de studerende vurderes at have en tilfredsstillende kontakt til vidgrundlaget. Akkrediteringspanelet finder, at underviserne deltager i forsknings- og udviklingsarbejde og aktivt publicerer i anerkendte tidsskrifter. Flere af underviserne underviser også på kandidatuddannelsen i optometri og synsvidenskab (Aarhus Universitet) og indgår i universitetets forskernetværk inden for det oftalmologiske område. De studerende inddrages i igangværende forskningsprojekter som fx forsknings- og udviklingsprojektet Børns syn og læsning og modtager løbende tilbud om deltagelse i fagarrangementer.

Akkrediteringspanelet vurderer endvidere, at underviserne på tilfredsstillende vis indhenter ny viden om centrale tendenser inden for uddannelsens beskæftigelsesområder. Underviserne anvender en række videnkilder, som omfatter en løbende og systematisk deltagelse i nationale og internationale konferencer, relevant bibeskæftigelse i erhvervet samt udvikling og afholdelse af efteruddannelsesforløb i samarbejde med branchen.

Udbuddet er tilrettelagt, så den studerende kan nå uddannelsens mål for læringsudbytte inden for den normerede studietid og med en samlet arbejdsbelastning svarende til uddannelsens omfang på 210 ECTS-point. Akkrediteringspanelet vurderer på basis af fire udvalgte fagelementer, at uddannelsesudbuddet er tilrettelagt som et fuldtidsstudium, og at de valgte undervisnings- og arbejdsformer samt det faglige indhold understøtter, at de studerende kan nå målene for læringsudbytte. Underviserne tilrettelægger undervisningen således, at der skabes sammenhæng og progression mellem de enkelte fagelementer. Undervisnings- og arbejdsformer som fx klinisk undervisning vurderes at være tilfredsstillende.

Udbuddet har i de seneste år iværksat tiltag for at mindske frafaldet på første studieår, og akkrediteringspanelet vurderer, at disse tiltag har medført, at frafaldet er væsentligt nedbragt. Endvidere vurderer panelet, at hovedparten af de studerende gennemfører uddannelsen inden for normeret tid.

Praktik udgør en væsentlig del af uddannelsen (90 ECTS-point) og er opdelt i to praktikperioder af hhv. et halvt og et helt års varighed. Akkrediteringspanelet finder, at uddannelsens opbygning, hvor anden praktikperiode strækker sig over to semestre, er et udfordrende vilkår, som stiller store krav til de studerendes egen læring, og hvor der er uddelegeret et stort ansvar til de kliniske vejledere. Udbuddet har fokus på integrationen af anden praktikperiode i uddannelsen, bl.a. gennem redskaber som obligatoriske vejledningssamtaler, krav om skriftlige cases samt dataindsamling i forbindelse med bachelorprojektet undervejs i praktikken. Panelet vurderer på den baggrund, at udbuddet inden for de givne rammer for uddannelsens opbygning, som de er fastlagt i den nationale studieordning, sørger for, at anden praktikperiode er tilstrækkeligt integreret i uddannelsen.

Akkrediteringspanelet vurderer, at kvaliteten af udbuddets tilrettelæggelse og gennemførelse løbende bliver kvalitetssikret. Udbuddet indsamler, analyserer og anvender relevant information på basis af en løbende inddragelse af interne og eksterne interessenter. Ledelsen følger op med handleplaner, såfremt evalueringsresultater overskrider institutionens kvalitetsstandarder. Panelet vurderer endvidere, at praktikken løbende kvalitetssikres på basis af

faste procedurer i kvalitetssikringssystemet. Der gennemføres periodiske evalueringer af udbuddet med inddragelse af aftagere, hvor kvaliteten af det samlede udbud drøftes og evalueres. Udbuddets fysiske faciliteter og materielle ressourcer bliver løbende drøftet og kvalitetssikret. Panelet noterer sig i den forbindelse, at ledelsen har fokus på, at det tekniske udstyr i udbuddets klinikker følger med udviklingen inden for området, og bemærker, at det er en fortsat ledelsesmæssig udfordring at sikre, at udbuddets tekniske udstyr er af tilstrækkelig kvalitet.

Akkrediteringspanelet

Denne rapport er udarbejdet af AI i samarbejde med et akkrediteringspanel, som er nedsat til lejligheden. Panelet er sammensat, så medlemmerne har indgående viden om uddannelsens fagområder, uddannelsestilrettelæggelse og -gennemførelse og forholdene på arbejdsmarkedet. Panelet består af:

- Per Lundmark, ph.d. i medicinsk videnskab, førsteamenuensis ved Institutt for optometri, radiografi og lysdesign ved Høgskolen i Sørøst-Norge. Per Lundmark har undervist i klinisk optometri og forskningsmetodologi på den norske optikeruddannelse siden 2002 og har siden 2012 været fagansvarlig for kandidatuddannelsen i optometri og synsvitenskap. Han er tidligere panelmedlem i forbindelse med akkreditering af en kandidatuddannelse i optometri og synsvidenskab.
- Vibeke Andersen, optometrist, master of continuing professional education. Vibeke Andersen underviser på professionsbacheloruddannelsen i optometri på KEA – Københavns Erhvervsakademi. Vibeke Andersen har desuden arbejdet som optometrist i hhv. Optic Ama'r, Profil Optik, Synoptik og Syn-Unik.
- Tina Thomsen, HD, 2. del, i organisation og ledelse samt afsætningsøkonomi. Tina Thomsen er HR-direktør i Synoptik og tidligere HR-direktør i Randstad. Hun sidder i uddannelsesudvalget for optometri på KEA – Københavns Erhvervsakademi.
- Kathrine Esager Ørskov, studerende på molekylærbiologi på Aarhus Universitet. Kathrine Esager Ørskov er uddannet laborant og har tidligere deltaget i akkrediteringen af udbud af laborantuddannelsen.

Akkrediteringspanelet har været i høring hos institutionen, som har haft mulighed for at gøre indsigelse, hvis der var tvivl om panelmedlemmets habilitet. Alle panelmedlemmerne har underskrevet en habilitetserklæring og en erklæring om tavshedspligt.

I UddannelsesGuiden er uddannelsen beskrevet på følgende måde

"Optometristuddannelsen giver dig både teoretisk og praktisk viden om opgaver inden for synsundersøgelse, udmåling og korrektion af synsfejl. Du lærer også at tilpasse briller, kontaktlinser og andre optiske hjælpemidler samt at rådgive og vejlede kunden i sit valg af synshjælpemiddel.

Uddannelsen varer 3½ år og er fordelt på 7 semestre. Der er indlagt praktik i uddannelsen.

Uddannelsen indeholder 8 kerneområder:

- *Humanvidenskab, hvor du lærer om kroppens opbygning, sygdomme og psykologi*
- *Optometri, hvor du lærer om brillelensers egenskaber, kontaktlinser og svagsynsoptik*
- *Visuel videnskab, hvor du får en forståelse af øjet og det visuelle systems strukturer og funktion samt relationer til resten af kroppen*
- *Grundlæggende videnskab, herunder bl.a kemi, biologi og videnskabelig metode*
- *Brilleglas, teknologi og værkstedsoptik, hvor du bl.a. lærer om brilleglasteknologi og kvalitetssikring samt får anden produktkendskab*
- *Optik*
- *Økular patologi og farmakologi*
- *Lovgivning og handel."*
([Www.ug.dk](http://www.ug.dk)).

Ifølge UddannelsesGuiden udbydes uddannelsen i alt ét sted i landet, eksklusivt udbuddet i denne rapport.

Denne beskrivelse er kun gengivet i rapporten til almen introduktion. Teksten indgår ikke i vurderingsgrundlaget.

Grundoplysninger

Udbudssted

Uddannelsen bliver udbudt i Randers.

Sprog

Undervisningen foregår på dansk.

Hovedområde

Uddannelsen hører under det sundhedsfaglige hovedområde.

Uddannelsestal

Uddannelser og udbud	2013	2014	2015
Antal nye studerende optaget på uddannelsen eller udbuddet de seneste tre år	44	54	68
Antal indskrevne studerende de seneste tre år	115	108	125
Antal dimittender de seneste tre år	47	25	25

Antal undervisere i seneste undervisningsår: 9, 7 fuldtidsansatte undervisere samt 2 timeundervisere i anden halvdel af året. Hver timeunderviser svarer til ca. 0,2 stilling.

Antal årsværk i seneste undervisningsår: 6,9.

Uddannelsens mål for læringsudbytte

Viden

Den uddannede har

- viden om optometri og praksis inden for vedligeholdelse, sundhedsfremme, sygdomsforebyggelse, habilitering og rehabilitering i privat og offentlig virksomhed,
- viden om lovgivning og praksis vedrørende det optometriske fagområde, herunder viden om etisk og social adfærd samt god brancheskik og
- forståelse for praksis, anvendt teori og metode samt kan reflektere over professionens praksis i en samfundsmæssig sammenhæng.

Færdigheder

Den uddannede kan

- anvende optometriens metoder og redskaber til at forebygge, udvikle, styrke, opretholde samt genskabe optimal synsevne og synsfunktion hos brugere med det formål at fremme sundhed og livskvalitet,
- vurdere praksisnære og teoretiske problemstillinger i intervention med den enkelte bruger i samspil med samarbejdspartnere samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller og
- formidle praksisnære og faglige problemstillinger til brugere og samarbejdspartnere.

Kompetencer

Den uddannede kan

- selvstændigt håndtere planlægning, udførelse, evaluering og dokumentation inden for optometriske opgaver,
- håndtere at igangsætte og indgå i arbejdsmæssig sammenhæng, hvor der udføres forsknings- og udviklingsarbejde,
- selvstændigt indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde og påtage sig ansvar uafhængigt af kulturel og sproglig baggrund inden for rammerne af en professionel etik og
- identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til professionen. (Bekendtgørelse nr. 150 af 15.2.2013).

Uddannelsens struktur

Uddannelsen består af obligatoriske uddannelseselementer (195 ECTS-point), heraf teoretiske og kliniske uddannelseselementer på uddannelsesinstitutionen (105 ECTS-point) og uddannelseselementer i praktik (90 ECTS-point), valgfrie uddannelseselementer (5 ECTS-point) og et afsluttende bachelorprojekt (10 ECTS-point).

Oversigt over uddannelsen fordelt på uddannelseselementer

Sem.	5 ECTS	5 ECTS	5 ECTS	5 ECTS	5 ECTS	5 ECTS
1.	Human videnskab		Optik	Brilleglas, teknologi og værkstedsoptik 1	Refraktion 1	
	Prøver: 1. Human videnskab. 2. Optik og Brillleglas, teknologi og værkstedsoptik 1.					
2.	Okulær anatomi og fysiologi		Visuel optik	Grundlæggende videnskab 1	Refraktion 2 og ergo-optometri	
	Prøver: 3. Okulær anatomi og fysiologi samt Visuel optik. 4. Grundlæggende videnskab 1. 5. Refraktion 1 samt Refraktion 2 og ergo-optometri. Alle eksaminer på 1. og 2. semester skal være bestået før man kan begynde i praktik.					
3.	Lovgivning og handel 1		Brilleglas, teknologi og værkstedsoptik 2		Klinisk refraktion	
Praktik						
	Prøve: 6. Lovgivning og handel, Brillleglas, teknologi og værkstedsoptik samt Klinisk refraktion					

	Undervisningen foregår sideløbende i alle uddannelseselementerne i hele praktikperioden.		
4.	Okulær patologi og farmakologi	Kontaktlinser 1	Binokulært syn 1 og svagsyn
	Prøver: 7. Okulær patologi og farmakologi 8. Kontaktlinser 1 (deleksamen)		
5.	Grundlæggende viden- skab 2	Binokulært syn 2 og skelen	Kontaktlinser 2
	Prøver: 9. Grundlæggende videnskab 2 10. Kontaktlinser 2 (deleksamen) 11. Binokulært syn 1 og svagsyn samt Binokulært syn 2 og skelen		
5. Praktik		Lovgivning og handel 2	
6. Praktik	Klinisk optometri – Kontaktlinser		Brilleglas, teknologi og vær- stedsoptik 3
7. Praktik	Klinisk optometri – Refraktion og binokulært syn		
	Prøve: 13. Lovgivning og handel 2, Brilleglas, teknologi og vær- stedsoptik 3, Klinisk optometri: Kontaktlinser samt Klinisk optometri: Refraktion og binokulært syn. Undervisningen foregår sideløbende i alle uddannelseselementerne i hele praktikperioden.		
7.		Valgfag	Bachelorprojekt

(Studieordning for professionsbacheloruddannelsen i optometri, 2016).

Studieaktiviteter

Studieaktiviteten på uddannelsen er fordelt på denne måde:

Semester/modul	Undervisnings- lektioner med holdstørrelse ≤ 40 (op- gjort i lek- tioner a 45 min.)	Undervisnings- lektioner med holdstørrelse > 40 (op- gjort i lek- tioner a 45 min.)	Vejled- ning pr. stude- rende (op- gjort i lektio- ner a 45 min.)	1. Praktik/projekt- orienteret forløb (fx praktikforløb på universiteterne) 2. Bachelorprojekt 3. Kandidatspeci- ale 4. Obligatorisk ud- landsophold	Anden uddannelses- aktivitet, opgjort i ECTS-point
1. semester (30 ECTS-point)	182	58			
2. semester (30 ECTS-point)	181	56	0		
3. semester (30 ECTS-point)					30 ECTS til 1. Praktik
4. semester (30 ECTS-point)	163	76	0		
5. semester (30 ECTS-point)	90	30			15 ECTS til 2. praktik
6. semester (30 ECTS-point)					30 ECTS til 2. praktik
7. semester (30 ECTS-point)	20		7		15. ECTS til 2. praktik

Kilder: 1. semester, 5. semester og 7. semester ligger i efteråret. Tallene er det antal lektioner der er lagt i arbejdsplan for efterår 2016 (ny studieordning på alle semestre). Tal for afholdte lektioner i efterår 2015 var efter gammel studieordning for 7. semester (uden valgfag og tal ikke opdelt på holdstørrelse).

2. semester og 4. semester ligger i foråret. Tallene er det afholdte antal optalt fra lektionsplaner for forår 2016.

(Redegørelse inkl. bilag, s. 49).

Kriterium I: Behov og relevans

Uddannelsen er relevant i forhold til arbejdsmarkedets behov.

Uddybning:

- dimittenderne finder relevant beskæftigelse eller videre uddannelse,
- institutionen indgår i en løbende dialog med aftagere og andre relevante interessenter med henblik på fortsat at sikre uddannelsens relevans på arbejdsmarkedet.

Vurdering

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at dimittenderne finder relevant beskæftigelse eller videre uddannelse. Udbuddet indgår i løbende dialog med aftagere og interessenter om arbejdsmarkedets behov, og panelet vurderer, at ledelsen drøfter og anvender viden herfra med henblik på at sikre udbuddets relevans.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Finder dimittenderne relevant beskæftigelse eller videre uddannelse?

Professionsbacheloruddannelsen i optometri er rettet mod, at dimittenderne opnår ret til at søge autorisation som optometrist og virke som sådan eller at søge videreuddannelse på kandidatuddannelsen i optometri og synsvidenskab på Aarhus Universitet. Uddannelsen retter sig primært mod beskæftigelse inden for den optometriske profession, hvilket omfatter en detail (optikerforretning) og en gros (fx konsulent og/eller sælger for leverandør af klinikudstyr, kontaktlinser, brilleglas m.m.).

Følgende tabel viser ledighedsgraden for de seneste år, og det ses, at dimittenderne har en lav ledighedsgrad, som i 2013 målt til 1,6 %.

Bruttoledighedsgrad 4. til 7. kvartal efter dimission for dimittender for de tre senest opgjorte år

Dimissionsår	2011		2012		2013	
	%	Antal	%	Antal	%	Antal
PB i optometri på Erhvervsakademi Dania, Randers	11 %	46	9,1 %	38	1,6 %	47
Lands gennemsnit for alle videregående uddannelser	11,1 %	35.086	11,6	36.962	10,6 %	41.556

Ledighedstallene angiver bruttoledighedsgraden for dimittender i det 4. kvartal efter fuldførelsesdatoen til og med det 7. kvartal efter fuldførelsesdatoen. Lands gennemsnittet for alle videregående uddannelser er indhentet fra Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside om nøgletal i det indikatorbaserede tilsyn pr. august 2017. Ledighedsopgørelsen svarer til den opgørelse, som er anvendt i forbindelse med Uddannelses- og Forskningsministeriets dimensioneringsmodel.

Akkrediteringspanelet vurderer, at nøgletallene indikerer en høj beskæftigelsesprocent inden for professionen. Ledighedstallene viser en faldende tendens i perioden 2011-13, og ledigheden er i 2013 på 1,6 %.

Institutionens kvalitetsafdeling gennemfører årlige beskæftigelsesundersøgelser, som leverer data om relevansen af dimittendernes beskæftigelse. Der sendes en survey til dimittenderne seks måneder efter dimission, hvor der bl.a. stilles spørgsmål om, i hvor høj grad dimittenden anvender sin uddannelse i forbindelse med sit job. Udbuddet har fremsendt den seneste beskæftigelsesundersøgelse (2016), hvoraf det fremgår, at to dimittender er ledige, og at de øvrige dimittender alle arbejder inden for det optometriske felt eller er i gang med videreuddannelse (supplerende dokumentation, s. 88). Beskæftigelsesundersøgelsen baserer sig i 2016 på 26 besvarelser, i forbindelse med hvilke ikke alle dimittender har gennemført hele den elektroniske survey.

Udbuddet oplyser, at svarprocenterne i beskæftigelsesundersøgelserne generelt er lave. Udbuddets ledelse har derfor indhentet yderligere oplysninger om dimittendernes beskæftigelse gennem dialog med optometristernes fagforening Serviceforbundet – Urmagerne og Optikerne. Fagforeningen oplyser, at mere end 90 % af medlemmerne i foreningen er beskæftiget i optikforretninger (redegørelse inkl. bilag, s. 11).

Af beskæftigelsesundersøgelser og udbuddets kontakt med dimittender fremgår det, at dimittenderne hovedsageligt finder beskæftigelse som optometrist i optikforretninger, og nogle få bliver selvstændige. En del dimittender opnår ledelsesfunktioner i optikforretningerne. En mindre gruppe optometriste overgår til at have andre funktioner i kæderne og hos leverandører til optikbranchen. Desuden arbejder en mindre gruppe på øjenafdelinger i hospitalsregi, som assistenter for praktiserende øjenlæger eller på kommunernes hjælpemiddelcentraler (redegørelse inkl. bilag, s. 11). Udbuddets ledelse har på basis af indsamlede data fra årene 2012-16 ingen oplysninger om dimittender, som har fundet beskæftigelse uden for professionen.

Akkrediteringspanelet vurderer på baggrund af ovenstående, at dimittenderne finder relevant beskæftigelse.

Indgår institutionen i dialog med aftagere og andre relevante interessenter om arbejdsmarkedets behov?

Udbuddet redegør for, at viden fra aftagere og øvrige relevante interessenter om arbejdsmarkedets behov løbende tilgår udbuddet gennem forskellige kilder. Der afholdes to årlige møder i uddannelsesudvalget, som blev oprettet i 2009, og som udbuddet fremhæver som et centralt forum. Formålet med udvalget er at skabe et forum for dialog mellem aftagere, andre interessenter og udbuddet. Uddannelsesudvalget vil blive gennemgået nærmere senere i rapporten.

Studielederen deltager endvidere i årlige møder med Optikernes Kompetenceudviklingsfond. Denne fond er oprettet i 2007 og ejes af Dansk Erhverv, Synoptik og Serviceforbundet – Urmagerne og Optikerne. Formålet med fonden er at støtte kompetenceudviklingen i aftagervirksomhederne og for den enkelte medarbejder. Udbuddet indgår i samarbejde med fonden om udvikling og afholdelse af efteruddannelses tilbud til optometriste, hvor udbuddet bl.a. har udviklet et kursustilbud vedr. behandling af tørt øje (redegørelse inkl. bilag, s. 14).

Udbuddet fremhæver, at der pågår en løbende dialog med aftagervirksomheder i forbindelse med de studerendes praktikforløb. På hvert praktiksted er der udpeget en medarbejder, som fungerer som klinisk vejleder, og som er i løbende kontakt med udbuddets praktikkoordinator. Viden om arbejdsmarkedets behov indsamles systematisk af praktikkoordinatoren, og disse input drøftes på møder med ledelsen og underviserne med henblik på at sikre udbuddets relevans (redegørelse inkl. bilag, s. 15).

Udbuddet har fremsendt eksempler på anvendelsen af dialogen med kliniske vejledere på praktikstederne. Der blev i perioden 2014-16 indsamlet viden om, at kliniske vejledere ønskede mere fokus på synsundersøgelser uden forudgående kendskab til resultatet af den objektive refraktion. Kliniske vejledere rapporterede i perioden om studerende, som i høj grad var afhængige af resultater fra autorefraktor, og anbefalede, at de studerendes færdigheder blev styrket inden praktikken. Udbuddet har efterfølgende justeret tilrettelæggelsen af fagelementerne refraktion 1 og 2, således at de studerende trænes mere i at starte en synsundersøgelse op uden et resultat fra autorefraktoren (supplerende dokumentation, s. 27).

Som led i institutionens kvalitetsplan skal udbuddet hvert sjette år evalueres af et eksternt panel. Formålet med evalueringen er bl.a. at vurdere, om udbuddet er relevant for dimittendernes fremtidige arbejdsmarked. Udbuddet blev evalueret i maj 2016, og der var i panelet en repræsentant for en aftagervirksomhed (HR support, Louis Nielsen – Specsavers Group), en klinisk professor i oftalmologi samt de studerendes repræsentant. Det fremgår af evalueringsrapporten fra 2016, at ekspertpanelet i overvejende grad var positivt og ikke rejste kritik ang. relevanssikringen af udbuddet (redegørelse inkl. bilag, s. 162).

Uddannelsesudvalget for professionsbacheloruddannelsen i optometri har som tidligere nævnt fungeret siden 2009 og har til opgave at rådgive bestyrelsen, rektor og ledelsen om uddannelsens udvikling. Uddannelsesudvalget rådgiver om uddannelsens indhold, faglige profil, kvalitet og relevans og udviklingsmuligheder samt om den

regionale uddannelsesdækning. Følgende organisationer og repræsentanter er udpeget:

- Aarhus Universitet, Institut for Klinisk Medicin – Øjenafdelingen (en klinisk professore i oftalmologi)
- Danmarks Optikerforening (to repræsentanter, hvoraf en er fra virksomheden Bleshøj Optometri)
- Serviceforbundet – Urmagerne og Optikerne (to repræsentanter)
- VIA University College, Sundhedsfaglig Højskole (en repræsentant)
- Studielederen
- To studerende på udbuddet
- To undervisere på udbuddet.

(Redegørelse inkl. bilag, s. 133).

Udbuddet oplyser, at uddannelsen gennem de seneste år har udviklet sig fra en erhvervsuddannelse delvist funderet på håndværksmæssige traditioner til en sundhedsvidenskabelig uddannelse. Udbuddet redegør for, at udviklingen vil fortsætte, således at fremstilling og handel vil komme til at fylde mindre, mens viden, rådgivning og behandling af patienter vil komme til at fylde mere (supplerende dokumentation, s. 29). På basis af udbuddets videnindsamling har der i de seneste fem-ti år vist sig en stigende interesse for anden ansættelse af optometriste og dermed nye beskæftigelsesområder. Det gælder fx beskæftigelse på private øjenlægeklinikker (herunder behandling for øjensygdomme og refraktiv kirurgi), hospitalernes øjenafdelinger og anden offentlig ansættelse (svagsynsområdet) (redegørelse inkl. bilag, s. 26).

Uddannelsesudvalget har drøftet disse nye beskæftigelsesområder, og udbuddet har på den baggrund styrket kontakten til det oftalmologiske miljø i Danmark. Udbuddets ledelse er i færd med at indgå en samarbejdsaftale med formanden for de praktiserende øjenlæger om et forsknings- og udviklingsprojekt vedr. udvikling af henvisninger, og det er forventningen, at kontaktheden til privatpraktiserende øjenlæger vil blive styrket fremover (supplerende dokumentation, s. 29).

Akkrediteringspanelet har drøftet udbuddets løbende dialog med private aftagervirksomheder (optikerkæder og forretninger). Set i lyset af uddannelsesudvalgets sammensætning og opgaver vurderer panelet, at uddannelsesudvalget ikke kan stå alene som garant for en løbende dialog med det brede felt af aftagervirksomheder. Som tidligere beskrevet finder akkrediteringspanelet, at udbuddets ledelse også indgår i en løbende dialog med private aftagervirksomheder gennem kontakten til de kliniske vejledere på praktikvirksomhederne. Panelet finder endvidere, at der er konkrete eksempler på, at ledelsen har drøftet og anvendt viden derfra i forbindelse med at sikre udbuddets relevans. På den baggrund vurderer panelet, at udbuddets samlede videnkilder og fora giver en tilstrækkelig kontakt til aftagervirksomhederne i privat regi. Samtidig ønsker panelet at fremhæve, at der er rum til fortsat at styrke udbuddets løbende dialog med private aftagervirksomheder.

Samlet vurderer Akkrediteringspanelet, at udbuddet indgår i en løbende dialog med aftagere og interessenter om arbejdsmarkedets behov, og at ledelsen drøfter og anvender viden herfra med henblik på at sikre udbuddets relevans.

Kriterium II: Videngrundlag

Uddannelsen er baseret på det videngrundlag, som følger af reglerne for uddannelsen.

Uddybning:

- uddannelsen er tilknyttet et relevant fagligt miljø, hvor underviserne samlet set lever op til de krav til kvalifikationer og kompetencer, der følger af reglerne for uddannelsen,
- uddannelsen er baseret på ny viden og tilrettelægges af undervisere, der deltager i eller har aktiv kontakt med relevante forsknings- eller udviklingsmiljøer,
- de studerende har kontakt til det relevante videngrundlag, fx gennem inddragelse i aktiviteter relateret hertil.

Vurdering

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddet er tilknyttet et relevant fagligt miljø, hvor udbuddets undervisere løbende indhenter og omsætter ny viden inden for optometriens kerneområder. Underviserne deltager aktivt i forsknings- og udviklingsarbejde og holder sig løbende fagligt ajour med udviklingstendenser inden for uddannelsens beskæftigelsesområder. Panelet vurderer, at de studerende har en tilfredsstillende kontakt til videngrundlaget, og at de studerende bl.a. bliver inddraget i igangværende forskningsprojekter.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Har udbuddet et videngrundlag af tilstrækkelig kvalitet?

Organisatorisk er udbuddet forankret i Videnuniverset for Optometri, som består af det faglige miljø på Optikerhøjskolen på Erhvervsakademi Dania. På institutionen er alle uddannelsesudbud opdelt i såkaldte videnuniverser, dvs. faglige miljøer centreret om en eller flere af institutionens uddannelser. Videnuniverset for Optometri består af udbuddets studieleder, en koordinator, den samlede undervisergruppe på syv fastansatte undervisere samt lederen af Videncenter for Optometri og Synsvidenskab.

Udbuddets ledelse planlægger årligt undervisernes arbejdstid på baggrund af institutionens krav om, at 20-25 % af de fastansattes årlige arbejdstid skal anvendes til vedligeholdelse af videngrundlaget.

I uddannelsen indgår otte kerneområder, som konstituerer videngrundlaget:

- Brillglas, teknologi og værkstedsoptik
- Grundlæggende videnskab
- Humanvidenskab
- Lovgivning og handel
- Okulær patologi og farmakologi
- Optik
- Optometri
- Visuel videnskab.

Ifølge institutionens koncept vedr. videnuniverser skal der hvert år afholdes minimum to vidensaloner, som er møder i det faglige miljø med fokus på sikring og udvikling af videngrundlaget. På en vidensalon afholdt efteråret 2015 blev der taget beslutning om ansvarsfordeling med hensyn til kerneområder, dvs. hvilke undervisere der har ansvaret for at indhente ny viden inden for ovennævnte kerneområder. Ansvaret indebærer, at underviserne inden for det givne fagområde skal følge med i den nyeste viden, evaluere og gøre status over undervisergruppens kompetencer inden for området samt foreslå, hvordan deres kompetencer kan forbedres (redegørelse inkl. bilag, s. 188).

Under interviewet med underviserne drøftede akkrediteringspanelet organiseringen og videndelingen i det faglige miljø. Panelet fik under besøget indtryk af, at der pågår en løbende videndeling mellem underviserne i dagligdagen og på teammøder. Vidensalonerne blev beskrevet som formaliserede møder og beslutningsfora, som bl.a. sikrer udarbejdelsen af strategi for videngrundlaget. Overordnet fik panelet indtryk af et aktivt fagmiljø, hvor der blandt underviserne på udbudsstedet er en løbende dialog om den nyeste viden inden for uddannelsens kerneområder.

Viden fra uddannelsens beskæftigelsesområder

Underviserne deltager løbende i nationale og internationale konferencer og seminarer, hvor de tilegner sig ny viden om udviklingstendenser inden for erhvervet så vel som inden for forskning. Det gælder konferencer som fx Nordisk oftalmologisk kongres, Optometriens Dag, konferencer afholdt af British Contact Lens Association samt øvrige nationale og internationale kontaktlinsekonferencer (redegørelsen inkl. bilag, s. 177). I forbindelse med udarbejdelse af en strategi for videngrundlaget planlægger ledelsen hvert år, hvilke konferencer der skal prioriteres, og hvilke af de ansatte undervisere der skal deltage.

Ud over deltagelsen i nationale og internationale konferencer holder underviserne sig fagligt opdaterede gennem relevant bibeskæftigelse inden for områder som fx svagsyn og øjensygdomme. En af underviserne har i 2015/16 virket som klinisk assistent hos en praktiserende øjnelæge (en dag pr. uge), hvor formålet har været at vedligeholde kliniske færdigheder inden for oftalmologi. Forløbet gav mulighed for at indsamle undervisningsmateriale som fx kliniske fotos. En anden underviser arbejder to dage om ugen på Institut for Syn og Hørelse under Region Nordjylland, hvilket har givet ny viden inden for især svagsynsområdet samt kliniske færdigheder. Samme underviser er engageret i Svagsynsklinikken på Optikerhøjskolen, som ugentlig modtager patienter (redegørelse inkl. bilag, s. 22). Akkrediteringspanelet finder det positivt, at underviserne på denne måde holder sig ajour med ny viden fra beskæftigelsesområderne og vedligeholder og udvikler deres erhvervsmæssige kompetencer.

Som det også fremgår under kriterium I, indgår udbuddet i samarbejde med Optikernes Kompetenceudviklingsfond, hvor udbuddet udvikler efteruddannelseskurser på opfordring af fonden. På den baggrund har underviserne udviklet og afholdt interne uddannelsesforløb for flere af kædernes ansatte, dvs. optometriste og/eller optikerassistenter fra bl.a. Nyt Syn, Thiele og Specsavers (Louis Nielsen). Udbuddets undervisere fungerer også som gæsteforelæsere ved optikkædernes personalearrangementer og konferencer, hvilket bidrager yderligere til den løbende dialog med branchen om nye tendenser inden for beskæftigelsesområderne (redegørelse inkl. bilag, s. 23).

Endvidere indgår udbuddet i samarbejde med en række leverandører inden for branchen med henblik på at inddrage ny viden fra industrien i undervisningssammenhænge. Det drejer sig fx om Essilor, som opstiller et instrument til opmåling af brilleglas og afholder kurser for studerende og undervisere. Leverandøren Zeiss deltager i undervisningen med gæsteforelæsninger om brilleglas, Con-Lens deltager med gæsteforelæsninger og klinisk undervisning om formfaste kontaktlinser, og Dansk ErhvervsOptik bidrager med en gæsteforelæser i forbindelse med undervisningen i ergooptometri (redegørelsen inkl. bilag, s. 22-23).

Institutionen har indgået en samarbejdsaftale med Randers Kommune, som omhandler varetagelsen af den kommunale opgave med at hjælpe svagsynede fra Norddjurs, Syddjurs, Favrskov og Randers Kommuner. Ifølge samarbejdsaftalen opnår kommunerne adgang til Optikerhøjskolens faglige ekspertise inden for svagsyn, og Optikerhøjskolen får mulighed for at vedligeholde og udvikle de faglige kompetencer, som skolens undervisere og studerende har (redegørelsen inkl. bilag, s. 225). På den baggrund er Svagsynsklinikken etableret, hvor en af underviserne varetager opgaver i form af undersøgelse af svagsynede borgere, der bliver henvist af kommunen. Svagsynsklinikken varetager også indsamling af ny viden inden for fagområdet svagsynsoptik. Indsamlingen af ny viden anvender underviserne i forbindelse med undervisningen og i den skriftlige formidling af ny viden i faglige artikler m.m.

Under interviewet udtrykte de studerende den generelle opfattelse, at underviserne er velorienterede og opdaterede med hensyn til ny viden fra beskæftigelsesområderne. De studerende gav akkrediteringspanelet flere eksempler på, at underviserne inddrager deres nuværende og tidligere erhvervs erfaring i undervisningssammenhænge.

Akkrediteringspanelet vurderer, at underviserne på tilfredsstillende vis indhenter ny viden om centrale tendenser inden for uddannelsens beskæftigelsesområder. Panelet finder, at underviserne aktivt anvender en række videnkilder, som omfatter en løbende og systematisk deltagelse i nationale og internationale konferencer, relevant bibeskæftigelse i erhvervet samt afholdelse og udvikling af efteruddannelsesforløb i samarbejde med branchen.

Viden fra forsknings- og udviklingsarbejde

Underviserne deltager i forsknings- og udviklingsprojekter og/eller forskernetværk, og arbejdstimerne i den sammenhæng registreres årligt af institutionens kvalitetsafdeling. Der er i ansøgningen vedlagt eksempler på undervisernes publikationer i anerkendte tidsskrifter og en liste over undervisernes videnproduktion (redegørelse inkl. bilag, s. 234-237). Akkrediteringspanelet finder på baggrund af publikationslisterne, at underviserne er forskningsaktive og løbende producerer ny viden inden for uddannelsens kerneområder.

Udbuddets videncentre understøtter undervisernes forsknings- og udviklingsopgaver, fx i forbindelse med fundraising (supplerende dokumentation, s. 56). Endvidere monitorerer videncentret væsentlige nationale og internationale videnskabelige tidsskrifter inden for de synsvidenskabelige professionsområder. Underviserne modtager løbende abstracts fra videncentret, som hentes fra tidsskrifter som fx *Optometry and Vision Science* (American Academy of Optometry) og *Ophthalmic and Physiological Optics* (The College of Optometrists). Der er i redegørelsen vedlagt lister over de fagtidsskrifter, som videncentret p.t. monitorerer, samt hvilken referencelitteratur der monitoreres, dvs. forsknings- og evidensbaseret litteratur, som der typisk refereres til i videnskabelige sammenhænge (redegørelse inkl. bilag, s. 193). Akkrediteringspanelet vurderer på basis af listerne, at underviserne gennem videncentret løbende holder sig fagligt ajour med viden fra relevante forskningsfelter.

Akkrediteringspanelet noterer sig, at tre medlemmer af det faglige miljø (studielederen, videncentrelederen og en underviser) sidder i centrale bedømmelsesudvalg, når det drejer sig om fondsstøtte til forskning (ph.d.-projekter) (redegørelse inkl. bilag, s. 24). Panelet finder, at deltagerne fra udbuddet gennem disse bedømmelsesudvalg løbende får indsigt i danske forskningsprojekter inden for synsvidenskab.

Endvidere hæfter Akkrediteringspanelet sig ved, at fire af underviserne også underviser på kandidatuddannelsen i optometri og synsvidenskab (Aarhus Universitet). Underviserne har dermed en relation til forskningsmiljøet bag kandidatuddannelsen og mulighed for løbende at udveksle viden med forskere i det oftalmologiske forskningsmiljø på Aarhus Universitet. To af underviserne deltager i møder arrangeret af Journal Club, hvilket er forskermøder arrangeret af Øjenafdelingen, Aarhus Universitetshospital. På møderne drøfter deltagerne forskningsartikler samt status med hensyn til igangværende udviklingsprojekter – herunder projekter igangsat af Optikerhøjskolen. På møderne gennemgår og diskuterer deltagerne emner som fx udvalgte statistiske metoder og grafisk præsentation af data (redegørelsen inkl. bilag, s. 24).

Institutionen har igangsat et forskningsprojekt i samarbejde med Aarhus Universitetshospital (Øjenafdelingen), som omhandler synsfejl og samsynsanomalier hos skolebørn. Projektet har titlen Børns syn og læsning og er medfinansieret af Synoptik-Fonden og Velux Fonden. Især to af underviserne er engageret i forskningsarbejdet, og der er i redegørelsen vedlagt peer reviewede artikler som eksempler på formidling af ny viden på baggrund af projektet.

Derudover har institutionen igangsat et forsknings- og udviklingsprojekt med titlen Langsynethed og konvergensinsufficiens i samarbejde med Aalborg Universitetshospital og skolesundhedsplejen i Randers Kommune. Projektet omhandler screening for langsynethed og konvergensinsufficiens blandt elever på 0.-6. klassetrin i Randers Kommune og gennemføres i perioden 2014-16 (redegørelse inkl. bilag, s. 214). Projektet har til formål at udvikle og afprøve en ny og forbedret undersøgelse af skolebørns syn. Især to af underviserne er engageret i projektet.

Under besøget havde akkrediteringspanelet en dialog med udbuddets ledelse om de igangværende forskningsprojekter og om de fremtidige planer vedr. undervisernes forsknings- og udviklingsarbejde. Ledelsen fremhævede, at det faglige miljø især råder over viden og kompetencer inden for binokulært syn og svagsyn på basis af nuværende videnaktiviteter. Der er planer om at ansætte yderligere en underviser.

Akkrediteringspanelet vurderer, at underviserne løbende indhenter og omsætter ny viden fra forsknings- og udviklingsarbejde. Underviserne deltager aktivt i forsknings- og udviklingsprojekter og holder sig løbende ajour med ny viden fra relevante forskningsfelter via fagtidsskrifter og forskernetværk på Aarhus Universitet.

Står relevante undervisere bag udbuddet?

Undervisningen på udbuddet varetages af et team af syv fastansatte undervisere, som alle har uddannelser på minimum kandidatniveau. Af de vedlagte cv'er fremgår det, at underviserne har uddannelsesbaggrunde som fx MSc in Clinical Optometry og cand.scient. i biologi. Det fremgår, at underviserne er specialiseret i naturvidenskabelige fagdiscipliner som fx kemi, biologi, anatomi og fysiologi og har særlig viden om videnskabelige metoder. Hovedparten af underviserne har autorisation som optometrist og flere års erhvervs erfaring inden for beskæftigelsesområderne. Desuden har flere af underviserne suppleret deres kandidatuddannelser med efteruddannelse på universiteter i Philadelphia, London og København, hvilket har givet viden om optometri på internationalt forskningsniveau (redegørelse inkl. bilag, s. 274-281).

Udbuddets team af undervisere arbejder helhedsorienteret med henblik på at sikre en sammenhæng i undervisningen på tværs af fagelementer og tilrettelægger undervisningen på fælles teammøder. Semesterplanlægning og overordnet skemalægning sker ligeledes med deltagelse af hele det faglige miljø. Studielederen har det overordnede ansvar for tilrettelæggelsen af udbuddet.

Ud over at varetage den løbende tilrettelæggelse af undervisningen på udbuddet deltager underviserne i minimum to årlige vidensaloner, hvor videngrundlaget tages op til drøftelse. På disse møder evaluerer underviserne kilderne til ny viden og drøfter ledelsens strategi for videngrundlaget med henblik på evt. tilføjelse af nye videnkilder og/eller optimering af vidensøgningen (redegørelse inkl. bilag, s. 28).

Akkrediteringspanelet vurderer, at underviserne lever op til de krav til kvalifikationer og kompetencer, der følger af reglerne for uddannelsen. Underviserne, som tilrettelægger udbuddet, vurderes at have en tilfredsstillende kontakt til videngrundlaget.

Får de studerende kontakt til det faglige miljø og videngrundlaget?

Udbuddet oplyser, at der i hverdagen finder en uformel dialog og videnuudveksling sted mellem undervisere og studerende. Studielederen, underviserne og administrationen har lettilgængelige kontorer centralt placeret i undervisningsmiljøet. Under besøget fik akkrediteringspanelet bekræftet dette indtryk af fagmiljøet.

De studerende har kontakt til det faglige miljø og videngrundlaget gennem undervisningen og gennem inddragelse i undervisernes forsknings- og udviklingsarbejde. Alle studerende på 4. semester deltager i forskningsprojektet Børns syn og læsning, som er integreret i undervisningen. De studerende får i den sammenhæng til opgave at gennemføre synsundersøgelser på børn, som møder op på institutionen, hvorefter data føres ind i en forskningsprotokol. Under interviewet med de studerende fik akkrediteringspanelet indtryk af engagerede studerende, som oplever, at de aktivt kan bidrage med dataindsamling til forskningsprojektet.

De studerende tilbydes at deltage i nationale og internationale konferencer samt relevante arrangementer som fx aftenforedrag. Optikerforeningen afholder årligt otte aftenforedrag på Optikerhøjskolen, hvortil studerende og undervisere har gratis adgang. Der er endvidere gæsteforelæsninger fra virksomheder i undervisningsforløbene (redegørelse inkl. bilag, s. 29).

Akkrediteringspanelet vurderer, at de studerende har kontakt til det faglige miljø og videngrundlaget.

Kriterium III: Mål for læringsudbytte

Der er sammenhæng mellem uddannelsens indhold og målene for læringsudbytte.

Uddybning:

- uddannelsens mål for læringsudbytte lever op til den relevante typebeskrivelse i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelser,
- der er sammenhæng mellem uddannelsens struktur, læringsmål og adganggrundlag set i forhold til målene for læringsudbytte.

Vurdering

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddet bygger videre på adganggrundlaget. Udbuddet tilrettelægges med studieforberedende aktiviteter, og underviserne anvender relevante undervisnings- og arbejdsformer, som understøtter de studerendes læring og sikrer det faglige niveau på de første semestre.

Akkrediteringspanelet har kun forholdt sig til denne del af kriteriet, da mål for læringsudbytte er fastlagt af Uddannelses- og Forskningsministeriet i uddannelsens bekendtgørelse, og læringsmålene for uddannelsens elementer er fastlagt i den nationale studieordning. Derfor er der ikke behov for at vurdere det enkelte udbuds praksis med hensyn til disse punkter.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Bygger udbuddet videre på adganggrundlaget?

Hovedparten af de studerende, der optages på udbuddet, har en gymnasial uddannelse. For at blive optaget via kvote 1 er adgangskravene en af følgende:

- En gymnasial uddannelse med engelsk på B-niveau, matematik på C-niveau, biologi på C-niveau og enten kemi på C-niveau eller bioteknologi på A-niveau
- Seks gymnasiale enkeltfag: dansk på A-niveau, engelsk på B-niveau, matematik på C-niveau, biologi på C-niveau og enten bioteknologi på A-niveau, kemi på C-niveau eller naturfag på C-niveau og enten psykologi på C-niveau eller samfundsfag på C-niveau
- Den tidligere erhvervsuddannelse i optometri.

For at blive optaget via kvote 2 skal ansøgere aflevere en motiveret ansøgning og evt. til en optagelsessamtale. Ved vurdering af kvote 2-ansøgere lægges der bl.a. vægt på kvalifikationer inden for matematik, engelsk og naturvidenskab samt på relevant erhvervs erfaring (redegørelse inkl. bilag, s. 31).

Udbuddet redegør for, at de studerende ved opstarten har forskellige faglige forudsætninger, hvilket afspejler sig i deres formuleringsevner, skriftlighed, matematik- og engelskkundskaber samt studieparathed. Umiddelbart før studiestart inviterer udbuddet de kommende studerende til en individuel studieforberedende samtale, hvor der er fokus på afklaring af særlige behov såsom it-rygsæk og faglig studiestøtte. Der etableres den første studiedag obligatoriske studiegrupper, som sammensættes af underviserne med udgangspunkt i geografi, køn og alder. I studiegrupperne drøftes individuelle styrker og svagheder, såvel fagligt som socialt. På 1. semester er der afsat fire lektioner hver uge, som studiegrupperne selv disponerer over, hvor formålet er at optimere læringsudbyttet. Efter to måneder følger studievejlederen op på studiegruppernes erfaringer ved hjælp af samtaler, og der foretages justeringer i studiegruppernes sammensætning efter behov (redegørelse inkl. bilag, s. 31).

Udbuddet redegør for, at mange studerende, trods et adgangskrav om matematik på C-niveau, har svært ved at anvende deres matematikkundskaber. Dette er især en udfordring, hvad angår fagelementerne optik samt brille-

glas, teknologi og værkstedsoptik på 1. semester, hvor anvendt matematik er væsentligt for forståelsen af grundlæggende emner som fx lys og brilleglas. I undervisningen på 1. semester har underviserne derfor fokus på at understøtte, at de studerende omsætter generelle matematikkundskaber til anvendt matematik. Arbejds- og undervisningsformerne inkluderer eksperimenter og praktiske opgaver i værksted og laboratorium, hvilket letter de studerendes forståelse, når generelle matematiske principper skal omsættes til viden inden for det optometriske felt (redegørelse inkl. bilag, s. 32).

Akkrediteringspanelet har især haft fokus på, hvordan underviserne på 1. semester sikrer, at det faglige niveau opretholdes i emner, hvor en stor del af de studerende har svage matematiske forkundskaber. Fagelementerne optik samt brilleglas, teknologi og værkstedsoptik udprøves efter 1. semester ved en skriftlig eksamen. Panelet hæfter sig ved, at underviserne undervejs i 1. semester formulerer arbejdsspørgsmål og problemstillinger på samme måde som til eksamen, og at der indgår minitests i undervisningen, der kan give de studerende et indtryk af det forventede niveau. Minitests er typisk en kombination af opgaver til selvstændigt arbejde og oplæg til studiegruppediskussion. Hvis underviserne vurderer, at en studerende ikke er på det forventede niveau, gives der individuel vejledning til videre selvstudier med fokus på den enkelte studerendes problemområder (supplerende dokumentation, s. 33).

Akkrediteringspanelet vurderer, at det er en væsentlig problemstilling, at de studerende har svært ved at anvende de matematikkundskaber, som de har med sig fra deres gymnasiale uddannelse. Under besøget fik panelet indtryk af, at underviserne i høj grad har fokus på denne udfordring, og at underviserne anvender relevante undervisnings- og arbejdsformer, som dels understøtter de studerendes læring og dels sikrer det faglige niveau på de første semestre.

Akkrediteringspanelet vurderer på baggrund af ovenstående, at udbuddet bygger videre på adganggrundlaget.

Kriterium IV: Tilrettelæggelse og gennemførelse

Tilrettelæggelsen og den praktiske gennemførelse af uddannelsen understøtter opnåelsen af målene for læringsudbytte.

Uddybning:

- uddannelsen er tilrettelagt, så den studerende kan opnå uddannelsens mål for læringsudbytte inden for uddannelsens normerede studietid og med en samlet arbejdsbelastning svarende til uddannelsens omfang i ECTS-point,
- undervisningen på uddannelsen er pædagogisk kvalificeret,
- uddannelsen er tilrettelagt, så det er muligt at gennemføre én eller flere dele af uddannelsen eller udbuddet i udlandet inden for uddannelsens normerede studietid,
- dele af uddannelsen, der gennemføres uden for institutionen, herunder praktik, kliniske forløb og uddannelsesdele, der gennemføres i udlandet, indgår som integrerede dele af uddannelsen, således at de studerendes læring på institutionen og på dele, der gennemføres uden for institutionen, supplerer hinanden.

Vurdering

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddet er tilrettelagt, så den studerende kan nå uddannelsens mål for læringsudbytte inden for den normerede studietid og med en samlet arbejdsbelastning svarende til uddannelsens omfang på 210 ECTS-point. Udbuddet har i de seneste år iværksat tiltag for at mindske frafaldet på første studieår, og panelet vurderer, at disse tiltag har medført, at frafaldet er nedbragt væsentligt. Endvidere vurderer panelet, at hovedparten af de studerende gennemfører uddannelsen inden for normeret tid. Uddannelsen er tilrettelagt således, at det er muligt for de studerende at gennemføre en del af uddannelsen i udlandet inden for uddannelsens normerede studietid. Undervisningen på udbuddet er pædagogisk kvalificeret. Panelet vurderer, at hhv. første og anden praktik (kliniske forløb) indgår som integrerede dele af uddannelsen.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Er udbuddet hensigtsmæssigt tilrettelagt som fuldtidsstudium?

Uddannelsen er en fuldtidsuddannelse, som er normeret til 210 ECTS point. Praktikken har et samlet omfang på i alt 90 ECTS-point. Oversigten på s. 10 viser fordelingen af hhv. undervisningstimer og vejledningstimer pr. semester. Fordelingen af timer viser, at de studerende modtager undervisning på både store og små hold, og at antallet af undervisningstimer er størst i begyndelsen af uddannelsen.

Underviserne tilpasser undervisnings- og arbejdsformerne til de enkelte fagelementer. Der er i forbindelse med tilrettelæggelsen fokus på udviklingen af de studerendes professionelle kompetencer til at fungere selvstændigt som optometrist og til at fortsætte i kompetencegivende videreuddannelse. Udbuddet anvender professionshøj-skolernes studieaktivitetsmodel i forbindelse med tilrettelæggelsen af de enkelte fagelementer. Studieaktiviteterne fordeler sig på disse fire hovedtyper:

1. Aktiviteter, der gennemføres af de studerende og underviserne – på initiativ af uddannelsen
Forelæsninger, hold, klinik, eksamen
2. Aktiviteter, der gennemføres af den enkelte studerende – på initiativ af uddannelsen
Opgaveløsning, klinikopgaver
3. Aktiviteter, der gennemføres af de studerende og uddannelsen sammen – på de studerendes initiativ
4. Aktiviteter, der gennemføres af den enkelte studerende på eget initiativ
Forberedelse, eksamensforberedelse.

For hvert fagelement er der udarbejdet en lektionsplan, hvor studieaktiviteterne er beskrevet nærmere, og det er ved hjælp af cirkeldiagrammer illustreret, hvordan studieaktiviteterne fordeler sig på de fire aktivitetstyper.

Tabellen nedenfor viser den procentvise fordeling af aktivitetstyper, fordelt på uddannelsens semestre:

Semester	Aktiviteter, der udføres af dig og underviserne – på initiativ af uddannelsen.	Aktiviteter, der udføres af dig – på initiativ af uddannelsen	Aktiviteter, der udføres af dig og uddannelsen sammen – på dit initiativ	Aktiviteter, der udføres af dig – på dit initiativ
1.	33	21	0	46
2.	32	21	0	47
3.	Praktik			
4.	30	14	1	55
5.	31	16	7	46
5.	Praktik i anden halvdel af 5. semester			
6.	Praktik i første halvdel af 7. semester			
7.				
7.	7	10	7	76

(Redegørelse inkl. bilag, s. 33).

Som det ses af tabellen, er fordelingen af studieaktiviteter stort set den samme fra 1. til og med 4. semester. På 5. semester er der en lidt større andel af aktiviteter, der på den studerendes initiativ udføres af den studerende og uddannelsen sammen. Dette skyldes bl.a. fagelementet grundlæggende videnskab 2, hvor de studerende selvstændigt identificerer en problemstilling som opstart på bachelorprojektet, og de studerende henvender sig for at få vejledning specifikt knyttet til de valgte problemstillinger. Endvidere er der i fagelementet binokulært syn og skelen mulighed for at medbringe og undersøge egne patienter med efterfølgende individuel supervision. Efter anden praktik på 7. semester arbejder den studerende med sit bachelorprojekt og med valgfag. Andelen af studieaktiviteter på initiativ af underviserne er i den sidste del af uddannelsen markant mindre, mens andelen af studieaktiviteter på den studerendes initiativ er større (redegørelse inkl. bilag, s. 33).

I flere af fagelementerne indgår klinisk undervisning, hvor de studerende modtager undervisning på udbuddets klinikker og i udbuddets laboratorium. De studerende arbejder løbende med klinikopgaver undervejs i uddannelsesforløbet og har adgang til udbudsstedets faciliteter uden for undervisningstiden. De studerende opøver kliniske færdigheder gennem klinisk undervisning og klinikopgaver på udbudsstedet og via de to praktikperioder.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddet er tilrettelagt som et fuldtidsstudium, og at der ses en progression gennem uddannelsens semestre, fx i forbindelse med stigende krav til de studerendes kliniske beslutningstagen.

Fire udvalgte fagelementer

Udbuddet har på akkrediteringspanelets og AI's forespørgsel redegjort for fire udvalgte fagelementer. Der er i redegørelsen bl.a. vedlagt forløbs- og lektionsplaner, som beskriver læringsudbytte, undervisnings- og arbejdsformer, litteraturlister og opgavetyper for de fire fagelementer.

De fire udvalgte fagelementer er:

- Refraktion 2 og ergooptometri (2. semester, 10 ECTS-point)
- Binokulært syn og svagsyn (4. semester, 10 ECTS-point)
- Okulær patologi og farmakologi (4. semester, 10 ECTS-point)
- Kontaktlinser 2 (5. semester, 5 ECTS-point).

Refraktion 2 og ergooptometri (2. semester, 10 ECTS-point)

Målet med fagelementet refraktion 2 og ergooptometri er, at den studerende erhverver sig viden, færdigheder og kompetencer med hensyn til ametropier, relevante behandlingsmuligheder, og hvilke differentialdiagnoser der er for de enkelte ametropier. Desuden skal den studerende kende prognosen for den enkelte patient, både hvis synsfejlen behandles, og hvis den ikke behandles. Viden, færdigheder og kompetencer opnået inden for kerneområderne humanvidenskab, optik og visuel videnskab er udgangspunkter og danner basis for læring. Den viden, de færdigheder og de kompetencer, som den studerende opnår i forbindelse med fagelementet, danner bl.a. fundamentet for undervisningen i kerneområdet optometri samt senere semestre (redegørelse inkl. bilag, s. 327).

Emnerne inden for fagelementet behandles teoretisk i undervisningen, men hele tiden med klinisk praksis for øje. Der veksles mellem forelæsninger, holdundervisning og klinikøvelser. For at tilgodese flest muligt og skabe forskelligartet læring arbejdes selvstændigt, parvis og i grupper. I klinikundervisning bruger de studerende hinanden som figuranter. Instrumenter og materialer er som i klinisk praksis. Der stilles opgaver både i den teoretiske undervisning og i klinikken, som skal løses selvstændigt uden for undervisningstiden. Vejledning gives på hold, i grupper eller individuelt. Der er mødepligt til al skemalagt aktivitet. Kravet om tilstedeværelse er opfyldt, hvis den studerende har været til stede i mindst 80 % af lektionerne (opgjort i perioden fra første til sidste undervisningslektion) (redegørelse inkl. bilag, s. 330).

I forbindelse med gennemgangen af fagelementet har akkrediteringspanelet bemærket, at underviserne i forbindelse med tilrettelæggelsen sikrer en professionsnærhed gennem anvendelse af gæsteundervisere. Der indgår fx et besøg af en ergooptometrist fra Dansk ErhvervsOptik i forbindelse med undervisningen i ergooptometri.

Binokulært syn og svagsyn (4. semester, 10 ECTS-point)

Målet med fagelementet binokulært syn og svagsyn er, at den studerende erhverver sig viden, færdigheder og kompetencer med hensyn til diagnosticering og behandling af vergens- og akkommodationsanomalier med optisk korrektion og visuel træning. Endvidere erhverver den studerende sig viden om svagsyn og svagsynsoptik, herunder viden om årsager, relevant lovgivning, behandlingsmetoder, og hvor svagsynspatienter kan henvises til for yderligere hjælp. Viden, færdigheder og kompetencer opnået inden for kerneområderne humanvidenskab, optik, visuel videnskab, optometri og okulær patologi samt farmakologi danner basis for læring. Den viden, de færdigheder og de kompetencer, som den studerende opnår i fagelementet, danner bl.a. fundamentet for undervisningen i kerneområdet optometri, primært i anden praktikperiode (redegørelse inkl. bilag, s. 332).

Akkrediteringspanelet hæfter sig ved, at der i forløbsplanen er indlagt klinisk træning (synsundersøgelse på børn) og besøg af svagsynspatient. Panelet noterer sig, at der i forløbsplanen findes både en litteraturliste og en liste over yderligere baggrundslitteratur ("videnplatform").

Okulær patologi og farmakologi (4. semester, 10 ECTS-point)

Målet med fagelementet okulær patologi og farmakologi er, at den studerende erhverver sig viden, færdigheder og kompetencer med hensyn til okulær patologi, neurologi og farmakologi, således at den studerende opnår en grundig forståelse af, hvordan sygdom i det visuelle system manifesterer sig og identificeres, og hvordan såvel diagnostisk som terapeutisk medicinering påvirker visuel funktion. Viden, færdigheder og kompetencer opnået inden for fagelementerne humanvidenskab og okulær anatomi og fysiologi er udgangspunkter og danner basis for læring. Den viden, de færdigheder og de kompetencer, som den studerende opnår inden for okulær patologi og farmakologi, danner bl.a. fundamentet for den fortsatte undervisning i kerneområdet optometri, især i anden praktikperiode, hvor den studerende skal kunne foretage henvisning til anden sundhedsfaglig person (redegørelse inkl. bilag, s. 339).

Akkrediteringspanelet har i forbindelse med gennemgangen af fagelementet drøftet pensum og i forlængelse heraf det faglige niveau i undervisningen. Udbuddet redegør for, at underviserne i okulær patologi og farmakologi (10 ECTS-point) tilrettelægger undervisningen ud fra skellet mellem ofte forekommende og sjældent forekommende øjenssygdomme samt deres respektive behandling (farmakologi). Ofte forekommende øjenssygdomme er dem, som er relativt almindeligt udbredt i befolkningen, og som derfor jævnligt ses i almindelig optometrisk praksis (klinik), og som alle optometriste derfor skal have et grundigt kendskab til (supplerende dokumentation, s. 37).

Udbuddet redegør for, at tilrettelæggelsen af fagelementet løbende tages op i undervisergruppen, og at det faglige indhold er ændret og prioriteret anderledes inden for de seneste år. Tilrettelæggelsen af fagelementet er revideret efter oprettelsen af kandidatuddannelsen i optometri og synsvidenskab ved Aarhus Universitet i 2013. Før oprettelsen af denne kandidatuddannelse havde pensum et bredere sigte, i og med at udbuddet måtte kvalificere dimitterende til alle professionens ansættelsesmuligheder (aftagere), herunder de relativt få offentlige ansættelser ved hospitalernes øjenafdelinger og lignende. Efter oprettelsen af kandidatuddannelsen har underviserne bl.a. reduceret undervisningen i sjældent forekommende øjensygdomme for til gengæld at fremme undervisningen i de ofte forekommende øjensygdomme (supplerende dokumentation, s. 37).

Akkrediteringspanelet bemærker positivt, at underviserne i forbindelse med tilrettelæggelsen har haft et blik for grænsedragning til kandidatuddannelsen og faglig progressionen fra professionsbachelor- til kandidatniveau inden for fagområdet.

Kontaktlinser 2 (5. semester, 5 ECTS-point)

Formålet med fagelementet er, at de studerende opnår kompetencer til selvstændigt at tilpasse almindeligt forekommende kontaktlinser og opnår viden og færdigheder om mere specielle kontaktlinser. Udgangspunktet og basis for de studerendes læring er viden, færdigheder og kompetencer opnået inden for fagområderne humanvidenskab, optik, visuel videnskab, optometri og okulær patologi samt farmakologi samt især fagelementet kontaktlinser 1. Viden, færdigheder og kompetencer, som studerende opnår i fagelementet kontaktlinser 2, er i høj grad med til at danne fundamentet for læring i anden praktik (redegørelse inkl. bilag, s. 344).

Ud fra gennemgangen af de fire udvalgte fagelementer vurderer akkrediteringspanelet, at det faglige indhold muliggør, at de studerende kan nå læringsmålene. På basis af forløbs- og lektionsplanerne vurderer panelet, at det faglige indhold er på rette niveau, og at undervisnings- og arbejdsformerne i de enkelte fagelementer er hensigtsmæssige.

Hvilke strategier og tiltag er iværksat for at afhjælpe evt. problemer med gennemførelsestid og frafald?

Tabellen nedenfor indeholder nøgletal vedr. frafald og gennemførelse for studerende på udbuddet på Optikerhøjskolen i Randers.

Frafald og gennemførelse for studerende på professionsuddannelsen i optometri i Randers

Optagelsesår	2010		2011		2012		2013	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Optagne	42	100 %	52	100 %	38	100 %	44	100 %
Frafaldne inden for normeret tid	16	38,1%	26	50 %	11	28,9%		
- Heraf frafaldne inden for 1. studieår	11	26,2 %	19	36,5 %	9	23,7 %	2	4,5 %
Gennemført på normeret tid	25	59,5%	21	40,4%	25	65,8 %		
Fortsat indskrevet efter normeret tid	1	2,4 %	5	9,6 %	2	5,3 %		

Tallene viser antallet/andelen af studerende på en optagelsesårgang, der efter uddannelsens normerede tid er hhv. faldet fra, heraf frafaldne inden for uddannelsens første studieår, færdige med uddannelsen eller stadig under uddannelse. Summen af frafaldne, gennemførte og fortsat indskrevne er 100 %.

(Supplerende dokumentation, s. 34).

Akkrediteringspanelet konstaterer, at der i perioden 2010-12 var problemer med et for stort frafald på udbuddet, hvilket hovedsageligt var frafald på første studieår. Der var især problemer med frafald i 2011, hvor det samlede frafald opgjort ved udløbet af den normerede studietid var 50 %, hvilket var et kritisk højt tal, som overskred institutionens grænseværdier. Udbuddet har efterfølgende arbejdet målrettet på at nedbringe frafaldet. Panelet hæfter sig ved, at frafaldet var væsentligt nedbragt i 2012, hvor det samlede frafald ved udløbet af den normerede studietid var faldet til 28,9 %, hvilket hovedsageligt var frafald på første studieår.

Akkrediteringspanelet hæfter sig desuden ved, at frafaldet på første studieår i 2013 var på 4,5 %, hvilket var markant mindre end tidligere års frafaldsmålinger. Panelet har modtaget nøgletal om frafald på første år i 2014 og 2015, og det fremgår, at frafaldet på første år i 2014 var på 18,5 % (optag på 54 studerende), mens frafaldet på første år i 2015 var på 14,7 % (optag på 68 studerende). Med udgangspunkt i det samlede talmateriale finder panelet, at udbuddets tiltag med hensyn til at mindske frafaldet har haft positive effekter.

De seneste år har udbuddet gennemført systematiske og løbende undersøgelser, som har til formål at belyse årsagerne til frafald. Såfremt en studievejleder eller underviser vurderer, at en studerende er frafaldstruet, indkaldes den studerende til en samtale med udbuddets studievejleder. Hvis den studerende ønsker at afbryde uddannelsesforløbet, afholdes en udmeldessamtale, hvilket giver oplysninger om de bagvedliggende årsager. Under samtalen undersøger studievejlederen, om udbuddet kunne have gjort mere for at fastholde den studerende. I forbindelse med samtalen udfyldes en udmeldelsesblanket, hvor den primære årsag til udmeldelsen angives, hvilket giver grundlag for dataindsamling vedr. frafald. Data registreres herefter systematisk i institutionens kvalitetssikringssystem (redegørelse inkl. bilag, s. 34).

Årsager til frafald på første studieår (2013-15) kan ses af nedenstående tabel:

Årgang	Antal optagne	Studerende kunne ikke kontaktes	Uddannelsen ikke som forventet (fortruidt uddannelse)	Ikke bestået eksaminer	Sygdom	Manglende praktikplads	I alt frafaldne	Frafald pr. Årgang
2013	44		1		1		2	4,5%
2014	54	1	5	1	1	2	10	18,5%
2015	68		2	6	2		10	14,7%
I alt	166	1	8	7	4	2	22	13,3%
	Af frafaldne	4,5%	36,4%	31,8%	18,2%	9,1%	100%	
	Af optagne	0,6%	4,8%	4,2%	2,4%	1,2%	13,3%	

Kategorien "Uddannelsen ikke som forventet" omfatter også skift til anden uddannelse.

Kategorien "Manglende beståede eksaminer" omfatter også, hvis uddannelsens niveau har været for højt. (Supplerende dokumentation, s. 35).

Udbuddet oplyser, at antallet af studiepladser hidtil har oversteget antallet af ansøgere, hvorfor der hidtil har været fri adgang for de ansøgere, som opfylder de specifikke adgangskrav under kvote 1. Dette har bevirket, at der optages en del studerende, som kun netop opfylder de specifikke adgangskrav, og som har meget lave karakterer fra den adgangsgivende eksamen. Dette kan have betydning for såvel de studerendes faglige niveau som deres motivation for at gennemføre uddannelsen, hvorfor det kan påvirke frafaldet (redegørelse inkl. bilag, s. 34).

Udbuddet har iværksat en række tiltag, som dels skal fastholde de studerende og dels skal hindre, at der optages for mange studerende, som ikke er studieegne. Udbuddet har bl.a. indført tilbud om tre dages studiepraktik for potentielle studerende. De tre studiepraktikdage giver den potentielle studerende mulighed for at følge undervisningen på eksisterende hold og fornemme studiemiljøet. Der er endvidere åbent hus-arrangementer, hvor uddannelsen præsenteres. Begge tiltag skal bidrage til, at de studerendes forventninger til optometristuddannelsen stemmer overens med den undervisning, som de møder ved studiestart (redegørelse inkl. bilag, s. 35-36).

Før studiestart afholdes individuelle studieforberedende samtaler. Ud over den generelle forventningsafstemning er de studieforberedende samtaler med til at afdække, om de studerende har behov for ekstra støtte. I de to første uger af uddannelsen gennemføres et særligt introforløb, som er en kombination af faglige og sociale elementer. Der indgår i introforløbet en opgave med titlen ”Mød professionen/branchen”, som har til formål at give de studerende et indblik i branchen og sikre, at de studerende har de rette forventninger til uddannelsen. Opgaven indledes med et besøg af repræsentanter for både arbejdsgivere (Optikerforeningen) og arbejdstagere (Serviceforbundet – Urmagerne og Optikerne). De studerende introduceres på dagen til et bredt udvalg af danske optikerforretninger og får et indblik i optometristsens arbejdsopgaver (redegørelse inkl. bilag, s. 318).

Der er indført krav om, at de studerende på 1. og 2. semester i alle fagelementer skal deltage i mindst 80 % af undervisningen for at kunne gå til eksamen. Kravet om mødepligt er indført for at understøtte, at de studerende indgår i et læringsmiljø i dialog med underviserne, samt at de opøver de nødvendige kliniske færdigheder (redegørelse inkl. bilag, s. 36).

Udbuddet har endvidere iværksat tiltag, som skal optimere de studerendes muligheder for at skaffe praktikaftaler, hvilket er særligt relevant for de studerendes første praktikperiode. Hvert forår udarbejdes et praktikkatalog, hvor den enkelte studerende præsenterer sig selv. Praktikkataloget sendes til bl.a. optikerkædernes hovedkontorer, som videreformidler til landets forretninger. Dette med henblik på at skabe praktikpladser i geografiske områder af landet, hvor de studerende ikke ellers havde overvejet at søge (redegørelse inkl. bilag, s. 319). Derudover afholder udbuddet en karrieredag, som giver mulighed for dialog mellem studerende og virksomheder med henblik på at skaffe praktikpladser (redegørelse inkl. bilag, s. 326).

Under interviewet drøftede akkrediteringspanelet frafaldsårsager og tiltag for at modvirke frafald med de studerende. De studerende fortalte, at studievejlederen og underviserne i starten af uddannelsesforløbet løbende har fokus på de studerendes trivsel. Der etableres studiegrupper, og studievejlederen følger op med individuelle samtaler, hvis en studerende har behov for ekstra støtte. Panelet fik det generelle indtryk, at udbuddets studievejleder og undervisere har øje for de studerende, og at der hurtigt følges op på trivselsproblemer.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddet løbende og systematisk indsamler data om årsager til frafald. Panelet vurderer, at udbuddet har iværksat relevante tiltag, som har haft positive effekter, og som har medført, at frafaldet på første år er nedbragt væsentligt.

Gennemførelse

Tabellen nedenfor viser den gennemsnitlige overskridelse af den normerede studietid, opgjort i måneder:

Gennemsnitlig overskridelse af normeret studietid, opgjort i måneder

Dimissionsår	2013		2014		2015	
	Overskridelse, mdr.	Antal	Overskridelse, mdr.	Antal	Overskridelse, mdr.	Antal
PB optometri EA Dania	1	47	3,3	25	2,9	25
Sundhedsfagligt hovedområde	1,4	4.749	1,8	5.094	2,0	5.163

Tallene er indhentet fra Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside om nøgletal i det indikatorbaserede tilsyn pr. juni 2017. Overskridelsen af normeret studietid udregnes for hver dimittend ved at trække den normerede studietid fra studietiden. Merit indgår ikke i studietiden og kan derved bidrage til en kortere studietid for de studerende, der har fået dele af uddannelsesforløbet meriteret. (Redegørelse inkl. bilag, s. 121).

Ud over frafald har akkrediteringspanelet forholdt sig til den gennemsnitlige overskridelse af den normerede studietid. Som det ses af tabellen, er der studerende, som overskrider den normerede studietid med to-tre måneder. Udbuddet har vedlagt oplysninger om de bagvedliggende årsager, som viser, at der hovedsageligt er tale om personlige årsager som fx graviditet eller sygdom (redegørelse inkl. bilag, s. 121 og 451). I den forbindelse noterer panelet sig, at der er tale om forholdsvist små populationer i undersøgelserne.

Akkrediteringspanelet vurderer, at hovedparten af de studerende gennemfører uddannelsen på normeret tid.

Er underviserne pædagogisk kvalificerede?

Hovedparten af de fuldtidsansatte undervisere har formelle pædagogiske kvalifikationer og har opnået positiv lektorbedømmelse. Det fremgår af underviserens cv'er, at hovedparten af underviserne har mange års undervisningserfaring (redegørelse inkl. bilag, s. 274-281).

Akkrediteringspanelet hæfter sig ved, at stort set alle undervisere har opnået lektorkvalificering, hvilket indebærer gennemførelse af et pædagogisk opkvalificerende forløb. Ud af udbuddets otte fastansatte undervisere er en adjunkt, og de andre syv er inden for de seneste år blevet godkendt som lektorer. Adjunktforløbet er som nævnt tilrettelagt således, at formel pædagogisk opkvalificering er en fast del af forløbet. To undervisere har derudover gennemført kurset Didaktiske Innovatører, hvor formålet var at uddanne undervisere til at planlægge læringsforløb, der understøtter de studerendes læring og evne til at håndtere en fremtid, de ikke kender. Ved rekruttering af nye medarbejdere sikres de pædagogiske kvalifikationer gennem et adjunktforløb i de tilfælde, hvor det er nødvendigt (redegørelse inkl. bilag, s. 41).

Udbuddet sikrer en løbende pædagogisk opkvalificering af underviserne, bl.a. gennem deltagelse i arrangementer i regi af institutionens pædagogiske råd. For at sikre inddragelse af pædagogiske emner af relevans for udbuddet er en af underviserne valgt som medlem af rådet. I løbet af de seneste år har det pædagogiske råd været initiativtager til arrangementer, som bl.a. har haft fokus på teamsamarbejde og undervisningsudvikling, klasserumsledelse og undervisningsevaluering, hvilket underviserne har deltaget i (redegørelse inkl. bilag, s. 41). På institutionsniveau er der vedtaget en pædagogisk politik og tilhørende indsatsområder – herunder etablering af professionelle læringsfællesskaber og blended learning. Begge indsatsområder vil på længere sigt bringe efteruddannelse til den samlede undervisergruppe (supplerende dokumentation, s. 29).

Under interviewet med underviserne fik akkrediteringspanelet det generelle indtryk, at underviserne deltager aktivt i institutionens arrangementer, og at der løbende videndeles om relevant litteratur med henblik på at udvikle pædagogiske tilgange i undervisningen.

Akkrediteringspanelet vurderer, at underviserne er pædagogisk kvalificerede.

Har de studerende mulighed for udlandsophold?

Det er muligt at gennemføre praktikforløb i udlandet, hvis praktikstedet opfylder de fastlagte krav i studieordningen. Kravene til aktiviteter og ressourcer på praktikstedet skal understøtte, at de studerende tilegner sig viden, færdigheder og kompetencer som angivet i læringsmålene for praktikken. Der indgås en individuel aftale mellem udbuddet (Optikerhøjskolen), den studerende og praktikvirksomheden i udlandet forud for praktikperioden. I de seneste år har der været praktikaftaler med Brilleland/Interoptik i Norge samt Smarteyes i Sverige (redegørelse inkl. bilag, s. 42).

Muligheden for at få et internationalt perspektiv på optometri kan fra efteråret 2016 opnås gennem valgfaget international optometri, som ligger på 7. semester (5 ECTS-point). Her definerer den studerende eller en gruppe af studerende et projekt, som skal tage udgangspunkt i en optometrisk problemstilling, der kan belyses gennem et evt. udlandsophold. Fokus kan være på teoretiske eller organisatoriske problemstillinger, eller der kan være tale om at udøve optometri under fremmede vilkår (redegørelse inkl. bilag, s. 42).

Optikerhøjskolen har for nylig indgået en samarbejdsaftale med Aston University i Storbritannien med henblik på udveksling af studerende, som ønsker et internationalt studieforløb inden for optometri. Samarbejdsaftalen er i Erasmus-regi. Der vil endvidere være mulighed for erfaringsudveksling mellem underviserne, og det er planlagt, at en af underviserne besøger universitetet i efteråret 2017. Der har endnu ikke været studerende på udveksling på basis af samarbejdsaftalen (supplerende dokumentation, s. 31).

Akkrediteringspanelet vurderer, at de studerende har mulighed for udlandsophold, uden at det skaber forsinkelse i det samlede uddannelsesforløb. Panelet finder, at det er muligt at gennemføre en del af praktikken i udlandet, og konstaterer, at der er indgået en samarbejdsaftale med henblik på at give de studerende mulighed for studieforløb i udlandet.

Er praktik integreret i udbuddet?

Praktikken har et samlet omfang på i alt 90 ECTS-point og udgør dermed en væsentlig del af uddannelsen. Praktikken fordeler sig på to praktikperioder på hhv. seks og tolv måneder. Første praktikperiode er placeret på 3. semester (30 ECTS-point), og anden praktikperiode er placeret på 5.-7. semester (60 ECTS-point).

Første praktikperiode (30 ECTS-point)

Første praktikperiode omfatter uddannelseselementerne brilleglas, teknologi og værkstedsoptik 2, klinisk refraction, lovgivning og handel 1. På praktikstedet findes en klinisk vejleder, som kan varetage vejledning og undervisning af den studerende samt være klinisk ansvarlig for den studerendes arbejde med kunder/patienter. Den kliniske vejleder er udbuddets kontaktperson på praktikstedet (virksomheden). Forud for første praktikperiode indkaldes studerende og kliniske vejledere til en informationsdag på udbudsstedet (redegørelse inkl. bilag, s. 43).

For at understøtte den studerendes læring i praktikperioden stiller udbuddet krav om obligatoriske opgaver, som de studerende skal arbejde med undervejs i praktikken. Opgaverne består bl.a. af et fast antal synsundersøgelser og cases samt opgaver vedr. produktkendskab, lovgivning og handel. Udbuddets praktikkoordinator besøger de studerende på praktikstedet, to-tre måneder efter at praktikperioden er påbegyndt. Under praktikbesøget drøftes den studerendes læring og evt. spørgsmål fra den kliniske vejleder. Praktikkoordinatoren anvender også besøget til at kontrollere, at virksomheden råder over det nødvendige udstyr (redegørelse inkl. bilag, s. 16).

Første praktikperiode har til formål at udvikle professionsidentitet og opøve de studerendes kliniske færdigheder. De studerende arbejder med logbog undervejs i praktikforløbet, hvor der reflekteres over klinikarbejdet. I undervisningen efter praktikperioden tilstræber underviserne at inddrage de studerendes praktiske erfaringer i faglige diskussioner, fx diskussioner om empiri vs. evidens. Efter praktikken er det forventningen, at de studerende i højere grad relaterer den teoretiske undervisning til konkrete situationer fra praksis (redegørelse inkl. bilag, s. 43).

Akkrediteringspanelet vurderer, at første praktikperiode er integreret i udbuddet. Panelet finder, at informationsdagen understøtter, at de kliniske vejledere får den tilstrækkelige viden om læringsmålene og de studerendes uddannelsesforløb. Panelet lægger desuden vægt på, at udbuddet har prioriteret et praktikbesøg, hvor der finder yderligere dialog og videndeling sted mellem den studerende og praktikstedet.

Anden praktikperiode (60 ECTS-point)

I anden praktikperiode skal niveauet for de studerendes kliniske færdigheder hæves fra at kunne udføre til at kunne mestre. Ved opstarten af anden praktikperiode modtager de studerende en forløbsplan, og de kliniske vejledere indkaldes til et informationsmøde, hvor læringsmålene for anden praktikperiode præsenteres og drøftes.

I anden praktikperiode stiller udbuddet krav om aflevering af syv obligatoriske caseopgaver på faste tidspunkter (redegørelse inkl. bilag, s. 396). Casene skal indeholde problemstillinger, som dækker de læringsmål, der er knyttet til 4. og 5. semesters undervisning. I løbet af praktikperioden indkaldes den studerende to gange til samtaler på udbudsstedet, hvor den studerendes casearbejde drøftes og evalueres. De studerende modtager gruppevejledning, som foregår således, at de studerende præsenterer en case i grupper, hvorefter underviseren giver feedback. Alle studerende modtager endvidere to obligatoriske individuelle vejledningssamtaler (redegørelse inkl. bilag, s. 44).

Akkrediteringspanelet noterer sig, at der fremover vil indgå praktikbesøg i anden praktikperiode, hvis virksomheden ikke har haft besøg i forbindelse med første praktikperiode. Det er besluttet, at udbuddet fra og med i år besøger de virksomheder, der ikke har haft besøg af udbuddets praktikkoordinator inden for de seneste to år. Med hensyn til de virksomheder, som for nylig er blevet besøgt, vil udbuddets praktikkoordinator tage kontakt til praktikvejledere på anden vis (telefon, Skype eller lignende) (supplerende dokumentation, s. 38).

Under besøget drøftede Akkrediteringspanelet både første og anden praktikperiode med udvalgte studerende og fik i den sammenhæng indblik i de studerendes erfaringer. Panelet hæftede sig ved, at de studerende udtrykte, at det på praktikstederne varierer, hvor dybt et kendskab de kliniske vejledere har til de fastlagte læringsmål og det faglige indhold i uddannelsen – alt afhængigt af virksomheden og de kliniske vejlederes erfaring. Der er endvide-

re forskel på, hvor meget tid de kliniske vejledere sætter af til vejledning og statusdrøftelser om de studerendes faglige udvikling.

Der var blandt de studerende det generelle indtryk, at udbuddet tilrettelagde praktikken på en måde, som skabte sammenhæng med efterfølgende teoretisk undervisning. Når det drejer sig om anden praktik, anvender de studerende praktikken til at indsamle data til bachelorprojektet på 7. semester. De studerende tilknyttede bachelorvejledere, allerede inden anden praktik påbegyndtes, hvilket understøtter, at de studerende systematisk indsamler data og arbejder videre med relevant teori under praktikken (redegørelse inkl. bilag, s. 44).

Akkrediteringspanelet finder, at uddannelsens opbygning, hvor anden praktik strækker sig over to semestre, er et udfordrende vilkår, som stiller store krav til de studerendes egen læring, og hvor der er uddelegeret et stort ansvar til de kliniske vejledere. Udbuddet har fokus på integrationen af anden praktikperiode i uddannelsen, bl.a. gennem redskaber som obligatoriske vejledningssamtaler, krav om skriftlige cases samt dataindsamling i forbindelse med bachelorprojektet undervejs i praktikken. Panelet vurderer på den baggrund, at udbuddet under de givne rammer for uddannelsens opbygning, som de er fastlagt i den nationale studieordning, sørger for, at anden praktikperiode er tilstrækkeligt integreret i uddannelsen, så de studerendes læring på og uden for institutionen supplerer hinanden.

Supplerende synspunkter fra akkrediteringspanelet

I forlængelse af akkrediteringspanelets drøftelser af de forhold, der vurderes under kriterium IV, har panelet også drøftet uddannelsens prøver og eksaminer. Vurdering af prøve- og eksamensformer indgår ikke i akkrediteringsvurderingen, men panelet ønsker alligevel at formidle sine synspunkter.

Akkrediteringspanelet har hæftet sig ved, at en stor del af prøverne tilrettelægges som individuelle skriftlige prøver, hvor en betydelig del består af multiple choice-spørgsmål (redegørelse inkl. bilag, s. 101-106). Det er uklart for panelet, hvordan de studerendes kliniske færdigheder og kompetencer bliver udprøvet gennem uddannelsesforløbet, når en stor del af prøverne, som beskrevet i studieordningen, består af multiple choice-tests.

Akkrediteringspanelets overvejelser vedr. uddannelsens prøver omfatter også praktikeksamen. Panelet hæfter sig ved, at prøven efter anden praktikperiode består af en individuel mundtlig eksamen af 30 minutters varighed på baggrund af en udtrukket case blandt fire cases, der er indleveret i praktikperioden (redegørelse inkl. bilag, s. 105). Panelet finder, at denne prøveform ikke omfatter en tilstrækkelig udprøvning af kliniske færdigheder. Det er på den baggrund uklart for panelet, i hvilket omfang institutionen tester og bedømmer, om de studerende når de fastlagte læringsmål vedr. kliniske færdigheder.

Endvidere finder akkrediteringspanelet det problematisk, at studerende tilsyneladende kan komme i anden praktik, selvom de ikke har bestået alle forudgående teorifag (redegørelse inkl. bilag, s. 550). Det betyder, at der er risiko for, at der kan være studerende med et meget lavt teoretisk niveau, der har med patienter at gøre.

Tilrettelæggelsen af uddannelsens prøver indgår som sagt ikke som en del af kriterium IV, og derfor er akkrediteringspanelets synspunkter ikke indgået i vurderingen af kriteriet.

Kriterium V: Intern kvalitetssikring og -udvikling

Kvalitetssikringen af uddannelsen er i overensstemmelse med de europæiske standarder og retningslinjer for de videregående uddannelsesinstitutioners interne kvalitetssikring af uddannelser og er velfungerende i praksis.

Uddybning:

Institutionen sikrer, at:

- der gennemføres løbende kvalitetssikring og -udvikling af uddannelsens tilrettelæggelse og gennemførelse, herunder indsamling, analyse og anvendelse af relevant information og de studerendes evaluering af undervisningen,
- der gennemføres periodiske evalueringer af uddannelsen med inddragelse af aftagere og øvrige relevante interessenter,
- dele af uddannelsen, som gennemføres uden for institutionen, herunder praktik, kliniske forløb og uddannelsesdele, der gennemføres i udlandet, omfattes af det systematiske kvalitets-sikringsarbejde,
- uddannelsens fysiske faciliteter, og materielle ressourcer er relevante for at realisere målene for læringsudbyttet.

Vurdering

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at kvaliteten af udbuddets tilrettelæggelse og gennemførelse løbende bliver kvalitetssikret. Udbuddet indsamler, analyserer og anvender relevant information på basis af en løbende inddragelse af interne og eksterne interessenter. Ledelsen følger op med handleplaner, hvis evalueringresultater overskrider institutionens kvalitetsstandarder. Panelet vurderer endvidere, at praktikken løbende kvalitetssikres på basis af faste procedurer i kvalitetssikringssystemet. Der gennemføres periodiske evalueringer af udbuddet med inddragelse af aftagere, hvor kvaliteten af det samlede udbud drøftes og evalueres. Udbuddets fysiske faciliteter og materielle ressourcer bliver løbende drøftet og kvalitetssikret. Panelet noterer sig i den forbindelse, at ledelsen har fokus på, at det tekniske udstyr i udbuddets klinikker modsvarer udviklingen inden for området, og bemærker, at det er en fortsat ledelsesmæssig udfordring at sikre, at udbuddets tekniske udstyr har en tilstrækkelig kvalitet.

Uddybning af vurderingen

Indledningsvist vil AI gøre opmærksom på, at vurderingerne nedenfor, selvom de berører et fælles kvalitetssikringssystem, alene gælder kvalitetssikringen af det konkrete udbud. AI gør samtidig opmærksom på, at kravene i en uddannelsesakkreditering ikke svarer til de mere omfattende krav til et kvalitetssikringssystem, som bekendtgørelsen stiller i forbindelse med institutionsakkreditering.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Bliver information om uddannelseskvaliteten løbende indsamlet og anvendt?

Udbuddet er omfattet af institutionens kvalitetssikringssystem, som er bygget op omkring en række kvalitetsmål, hvilket sikrer, at den øverste ledelse løbende kan monitorere uddannelsernes kvalitet. Der er udarbejdet et årshjul for kvalitetsarbejdet. Udbuddet afrapporterer årligt kvalitetsmålene i en kvalitetsberetning, som anvendes af ledelsen i forbindelse med planlægning af det kommende års resultatmål. Der er i redegørelsen vedlagt gældende procesmål for udbuddet (2016), hvor der er fastlagt grænseværdier (redegørelse inkl. bilag, s. 424).

Der indhentes løbende informationer om udbuddets kvalitet gennem regelmæssige undersøgelser og evalueringer, som opsummeres nedenfor:

- *Brugertilfredsbedsundersøgelser.* De studerende gennemfører en årlig onlineundersøgelse (Ennova), som fokuserer på studietilfredshed, trivsel, fagligt udbytte m.m. Resultaterne drøftes af udbuddets ledelse og indgår i en årlig kvalitetsberetning.

- *Summativ evaluering (undervisningsevaluering)*. Hvert semester evaluerer de studerende det samlede semester og besvarer spørgsmål om læringsudbytte, projektarbejde, arbejdsbelastning m.m. Evalueringen gennemføres af kvalitetsafdelingen, som kontrollerer, at resultaterne opfylder institutionens kvalitetsmål, og iværksætter evt. opfølgning (redegørelse inkl. bilag, s. 528). Evalueringsresultaterne drøftes af underviserteamet og danner grundlag for udvikling af fremtidige semestre.
- *Formativ evaluering (undervisningsevaluering)*. De studerende evaluerer undervisningen midtvejs i ethvert undervisningsforløb (fagelement). Ved formativ evaluering er formålet at sikre underviserne og de studerende en vurdering og tilbagemelding, som kan anvendes til udvikling af læringsituationen, undervisningen og planlægningen af det videre forløb. Underviserne drøfter resultaterne fra disse evalueringer med henblik på at sikre en kontinuerlig kvalitetsudvikling af forløbet (redegørelse inkl. bilag, s. 528). Evalueringsresultater drøftes med holdet af studerende og fører evt. til ændringer i forløbet. Evalueringsresultater medtages endvidere til undervisernes MUS (supplerende dokumentation, s. 31).
- *Praktikevalueringer*. Der gennemføres midtvejs- og slutevalueringer af alle praktikforløb, som involverer både studerende og praktikvirksomheder. Midtvejsevaluering gennemføres som en elektronisk survey og følges op med dialog mellem udbuddet og praktikstedets kontaktperson (redegørelse inkl. bilag, s. 563). Evalueringsresultaterne samles af praktikkoordinatoren og forelægges underviserteamet med henblik på diskussion af udviklingsmuligheder.
- *Beskæftigelsesundersøgelser (dimittendundersøgelser)*. Kvalitetsafdelingen udsender et elektronisk spørgeskema til uddannelsens dimittender seks måneder efter dimission. Resultaterne drøftes i videnuiverset og indgår i en årlig kvalitetsberetning.
- *Årsberetning fra censorformandskabet*. Eksaminer med deltagelse af ekstern censor medfører altid en censorrappport til ledelsen. Uanset om en eksamen gennemføres med ekstern eller intern censur, evalueres den efterfølgende i undervisergruppen og medtages i forbindelse med fremtidig udvikling og kvalitetssikring af udbuddet (supplerende dokumentation, s. 31).

Resultaterne fra evalueringer og undersøgelser skal som sagt indgå i en årlig kvalitetsberetning vedr. udbuddet. Kvalitetsberetningen skal indeholde årets evalueringsresultater samt opgørelser over gennemførelse og frafald, karakterstatistik m.m. Der gennemføres endvidere en halvårsregistrering, hvor kvalitetsafdelingen kontrollerer, om udbuddet opfylder de fastlagte kvalitetsmål. Hvis udbuddet overskrider institutionens grænseværdier, skal der udarbejdes en handlingsplan. Akkrediteringspanelet bemærker, at kvalitetskonceptet er forholdsvist nyt og revideret i maj 2016 (redegørelse inkl. bilag, s. 400).

Under interviewene med underviserne og de studerende fik akkrediteringspanelet bekræftet, at der gennemføres løbende evaluering af undervisningen. Underviserne fortalte, at der på udbuddet er en velfungerende evalueringskultur og en åben dialog med de studerende. Formativ evaluering blev under besøget beskrevet som en forholdsvist ny evalueringsform, der gennemføres efter overordnede retningslinjer fra kvalitetsafdelingen.

Inddragelse af interne interessenter i kvalitetsarbejdet

Ifølge institutionens koncept vedr. videnuiverser skal der hvert år afholdes minimum to vidensaloner, som er møder med deltagelse af hele fagmiljøet. Møderne har til formål at sikre og udvikle udbuddets videngrundlag. På baggrund af møderne udarbejder fagmiljøet en treårig strategi for videngrundlaget, som er en sammenskrivning af udbuddets status, strategi og plan for opfyldelse af institutionens procesmål samt en selvvalgt udvikling af videngrundlaget. Der er i redegørelsen vedlagt en strategi for udbuddet (2016), som er udarbejdet på basis af et møde med inddragelse af hele fagmiljøet (redegørelse inkl. bilag, s. 171).

Udbuddet har nedsat et studieråd, som er et forum for dialog mellem de studerende og ledelsen. Hvert hold indstiller et til to medlemmer til studierådet, og der afholdes et til to møder pr. semester. Møderne anvendes til videndeling og til at drøfte spørgsmål, som angår de studerendes dagligdag og evaluering af aktiviteterne på udbudsstedet. Det ses af referatet af mødet afholdt i 2016, at studierådets møder fungerer i praksis, og at der drøftes resultater fra evalueringer og trivselsundersøgelser (redegørelse inkl. bilag, s. 141).

Løbende dialog med eksterne interessenter

Som det fremgår under kriterium I, indgår udbuddet i en løbende dialog med aftagere og eksterne interessenter, hvor viden systematisk deles og anvendes med henblik på kvalitetssikring og udvikling af udbuddet. Uddannelsesudvalget er et ud af flere fora, hvor udbuddets kvalitet løbende drøftes med aftagere og interessenter. Som nævnt under kriterium I har akkrediteringspanelet bemærket, at større private aftagervirksomheder (kæder) ikke er repræsenteret i uddannelsesudvalget, og at udvalget derfor ikke kan stå alene som garant for en løbende dialog med det brede felt af aftagervirksomheder. Panelet har dog samtidig vurderet, at udbuddet har andre videnkilder, som omfatter en løbende dialog med kliniske vejledere i praktikvirksomhederne, og som samlet sikrer en tilstrækkelig kontakt til aftagervirksomhederne. Disse videnkilder og fora er nærmere beskrevet under kriterium I.

Udbuddet gennemfører som tidligere nævnt en beskæftigelsesundersøgelse i form af et elektronisk spørgeskema seks måneder efter dimission. Resultaterne herfra indsamles af kvalitetsafdelingen og videreformidles til studielederen. Aarhus Universitet aftager en del af dimittenderne, og i forbindelse med udarbejdelsen af den seneste studieordning er universitetet blevet konsulteret vedr. dimittendernes kompetencer og niveau. Udbuddet har endvidere en repræsentant i Aarhus Universitets følgegruppe for kandidatuddannelsen i optometri og synsvidenskab (redegørelse inkl. bilag, s. 177).

På uddannelsen er der tre eksaminer med ekstern censor, hvor der efter hver eksamen udarbejdes en rapport, hvor censor bl.a. evaluerer eksamens relevans med hensyn til læringsmålene og afviklingen af eksamen. Det er muligt for censor at komme med forslag til forbedringer. Resultaterne herfra diskuteres på det førstkommande møde mellem formandskabet og netværket for uddannelsen i optometri og indgår i studielederens arbejde med at udvikle det faglige miljø (redegørelse inkl. bilag, s. 13-14). Udbuddet har vedlagt censorformandskabets årsberetning for 2015, hvor grundlaget for eksamen vurderes tilfredsstillende (redegørelse inkl. bilag, s. 468).

Udbuddets studieleder deltager løbende i møder i netværket for professionsbacheloruddannelsen i optometri, som består af studielederne af de to udbud af uddannelsen, der findes i Danmark, KEA – Københavns Erhvervsakademi og Erhvervsakademi Dania, Optikerhøjskolen. Der udarbejdes en årlig uddannelsesberetning, som anvendes i forbindelse med udviklingen af uddannelsen. Studielederne fra udbuddene mødes mindst en gang pr. semester, og alle undervisere på de to udbud afholder årligt et fælles seminar. Desuden er underviserne på de to udbud censorer hos hinanden. Dette giver indblik i, hvordan udbuddene udmønter studieordningen, og hvordan fagenes niveau passer sammen (redegørelse inkl. bilag, s. 149, og supplerende dokumentation, s. 31).

Akkrediteringspanelet vurderer, at information om uddannelseskvaliteten løbende bliver indsamlet og anvendt. Som fastlagt i institutionens kvalitetssystem indsamles, analyseres og anvendes relevant information, som inkluderer de studerendes løbende evaluering af undervisningen. Udbuddet inddrager i tilstrækkelig grad interne og eksterne interessenter i den løbende indsamling af information om udbuddets kvalitet.

Bliver det samlede udbud periodisk evalueret med inddragelse af aftagere og øvrige relevante interessenter?

Som tidligere nævnt udarbejder udbuddets ledelse en årlig kvalitetsberetning. Uddannelsesudvalget afholder to møder årligt, hvor det samlede udbud drøftes med udgangspunkt i kvalitetsberetningen, praktikevalueringer m.m.

Minimum hvert sjette år skal det samlede udbud evalueres af et eksternt ekspertpanel, som udarbejder en rapport med anbefalinger vedr. kvalitetssikring og udvikling af udbuddet. Denne rapport drøftes af ledelsen og forelægges i uddannelsesudvalget med henblik på udvikling (redegørelse inkl. bilag, s. 46).

Udbuddet blev evalueret af et eksternt ekspertpanel i maj 2016. Evalueringen blev gennemført efter institutionens koncept Evaluering af hele uddannelser med eksterne eksperter, som stiller overordnede krav til sammensætningen af ekspertpanelet, evalueringsopgaven og processen (redegørelse inkl. bilag, s. 152). Det nedsatte panel bestod af studielederen på kandidatuddannelsen i optometri og synsvidenskab, en medarbejder fra Louis Nielsen (aftagerrepræsentant), studielederen på sygeplejeuddannelsen (repræsentant for sammenlignelig sundhedsvidenskabelig professionsbacheloruddannelse), en studieleder fra en optometriuddannelse i England (repræsentant for international optometri) og en tidligere studerende (repræsentant for dimittender) (redegørelse inkl. bilag, s. 15).

Udbuddet redegør for, at der er foretaget ændringer som følge af den eksterne evaluering i maj 2016. Under evalueringen diskuterede ekspertpanelet, om der var risiko for, at et praktiksted aldrig blev besøgt af en repræsentant fra udbuddet. Det er et fast krav i kvalitetssikringen af første praktikperiode, at praktiksteder skal besøges af udbuddets kontaktperson, men det samme krav gælder ikke anden praktikperiode. Det eksterne panel kritiserede det forhold, at hvis et praktiksted for en studerende i anden praktik ikke har haft en praktikant i første praktik, har stedet aldrig været besøgt. Risikoen for manglende inspektion blev kritiseret både mundtligt og skriftligt i evalueringsrapporten (maj 2016). Udbuddets ledelse tog kritikken til efterretning, og efterfølgende besluttede ledelsen, at alle praktikvirksomheder skal besøges (redegørelse inkl. bilag, s. 16). Akkrediteringspanelet bemærker positivt, at den eksterne evaluering på denne måde er blevet anvendt aktivt i forbindelse med kvalitetssikringen af udbuddet.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der gennemføres periodiske evalueringer af det samlede udbud med inddragelse af aftagere og øvrige interessenter.

Sikrer udbuddet løbende de nødvendige fysiske faciliteter og materielle ressourcer?

Uddannelsen kræver særligt udstyr og faciliteter. På udbudsstedet findes klinikfaciliteter, værksted og laboratorier, og der er i redegørelsen vedlagt lister over instrumenter og teknisk udstyr, som fx oftalmoskop og prismestave (redegørelse inkl. bilag, s. 285).

Akkrediteringspanelet blev under besøget vist rundt af studerende, som orienterede om tilgængeligheden til laboratorier og klinikfaciliteter. Det er muligt for de studerende at løse klinikopgaver uden for undervisningstiden, og alt udstyr er tilgængeligt (på nær kontaktlinser). Panelet fik det generelle indtryk, at udbuddet råder over det nødvendige udstyr, og at de studerende har tilstrækkelig adgang hertil.

På halvårlige møder i fagmiljøet (vidensaloner) er det et fast punkt at vurdere, om de fysiske faciliteter og materielle ressourcer er opdaterede og tilfredsstillende med hensyn til at kunne levere undervisning af tilstrækkelig kvalitet. Underviserne på uddannelsen deltager årligt i konferencer og messer, og i den forbindelse holder underviserne sig orienterede om udviklingen af nye instrumenter og produkter inden for deres eget speciale. Desuden holder underviserne sig orienterede via den løbende kontakt til diverse leverandører. De studerende evaluerer uddannelsens fysiske faciliteter og materielle ressourcer i en årlig tilfredshedsundersøgelse (redegørelse inkl. bilag, s. 47).

Under besøget oplyste ledelsen, at der er løbende fokus på at sikre instrumenter og udstyr, da der sker en teknologisk udvikling inden for det optometriske felt, og at udbuddets økonomiske ressourcer er en udfordring. Det er dermed vanskeligt for ledelsen at få et tilstrækkeligt budget til ikke blot at vedligeholde, men også at følge den teknologiske udvikling (redegørelse inkl. bilag, s. 172).

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddet løbende sikrer de nødvendige fysiske faciliteter og materielle ressourcer. Panelet noterer sig, at ledelsen har fokus på, at det teknisk udstyr i udbuddets klinikker modsvarer udviklingen inden for området, og bemærker, at det er en fortsat ledelsesmæssig udfordring at sikre, at udbuddets tekniske udstyr har tilstrækkelig kvalitet.

Bliver praktik kvalitetssikret?

Kvalitetssikring af praktikforløb gennemføres i overensstemmelse med institutionens kvalitetssikringssystem, som fastlægger overordnede retningslinjer og krav om evalueringskadence m.m. Uddannelsen indeholder to praktikperioder af hhv. et halvt og et helt års varighed. En aftale om praktik indgås for én praktikperiode ad gangen. Et praktiksted kan være godkendt til én eller begge perioder eller dele af en praktikperiode.

Inden praktikken indgår udbuddet en skriftlig praktikaftale med praktikvirksomheden, hvor kravene til praktikens indhold og udformning er beskrevet. Praktikstedet skal godkendes af udbuddet (Optikerhøjskolen) med henblik på at sikre de rette læringsforhold, og at der findes de nødvendige instrumenter og udstyr på praktikstedet. Godkendelse af praktikstedet skal indeholde en redegørelse for organisation og ledelsesforhold samt for optometriske og uddannelsesmæssige ressourcer på praktikstedet (redegørelse inkl. bilag, s. 96). Derudover har

udbuddet indført krav om inspektion af alle praktiksteder for at sikre, at de nødvendige ressourcer og faciliteter er til stede (redegørelse inkl. bilag, s. 17).

Der er faste procedurer for midtvejs- og slutevaluering af hhv. første og anden praktikperiode. Midtvejs i første praktikperiode udfylder den studerende og den kliniske vejleder sammen et evalueringsark, hvor der afkrydses, om den studerende kan foretage de relevante synsundersøgelser m.m. Evalueringsarket afleveres til praktikkoordinatoren fra Optikerhøjskolen, når denne kommer på besøg ca. midtvejs i praktikforløbet, og danner basis for dialog om det videre praktikforløb (redegørelse inkl. bilag, s. 398).

Endvidere er der i efteråret 2016 indført en elektronisk midtvejsevaluering af alle praktikforløb (redegørelse inkl. bilag, s. 48). Kliniske vejledere modtager et link til en survey midtvejs i både første og anden praktikperiode (elektronisk survey udsendt af institutionens CRM-system).

I løbet af anden praktikperiode indkaldes de studerende til to obligatoriske vejledningssamtaler, hvor praktikforløbet evalueres mundtligt sammen med en underviser (jf. gennemgangen af kriterium IV). De studerende evaluerer således løbende deres faglige udvikling og trivsel på praktikstedet. Ved afslutningen af hver praktikperiode udsendes en elektronisk survey til de studerende, hvor der indsamles viden om de studerendes tilfredshed med praktikken. Resultaterne fra årets praktikevalueringer samles i en rapport, som drøftes i underviserteamet med henblik på næste års handleplaner (redegørelse inkl. bilag, s. 414).

Under interviewet med praktikkoordinatoren drøftede akkrediteringspanelet kvalitetssikringen af praktikken. Med hensyn til kvalitetssikring af anden praktikperiode fremhævede praktikkoordinatoren, at den løbende kvalitetssikring er en udfordring på grund af praktikperiodens lange varighed (et år) og den store geografiske spredning af praktikpladserne.

Akkrediteringspanelet drøftede ligeledes kvalitetssikring af praktikken med de studerende, hvor det blev bekræftet, at evalueringer af praktikken gennemføres løbende. De studerende fremhævede, at de kliniske vejlederes erfaring og viden varierede på tværs af de konkrete praktikvirksomheder. De studerende oplevede, at der bliver grebet ind, hvis der opstår problemer på praktikstedet, og fortalte, at udbuddet hjælper med at finde et alternativt praktiksted, hvis et praktikforløb ikke fungerer.

Akkrediteringspanelet vurderer, at hhv. første og anden praktikperiode løbende kvalitetssikres på basis af faste procedurer i kvalitetssikringssystemet, og at udbuddet identificerer og håndterer evt. problemer på praktikstederne. Panelet lægger vægt på, at udbuddet har indført relevante kvalitetssikrende tiltag som fx informationsmøder for kliniske vejledere, inspektion af praktiksteder, midtvejs- og slutevalueringer samt obligatoriske vejledningssamtaler med de studerende.

Om akkrediteringen

Lovgrundlag

En akkrediteringsvurdering af et udbud er en faglig vurdering af, om udbuddet lever op til foruddefinerede kriterier. Denne akkrediteringsvurdering er foretaget med udgangspunkt i de kriterier for uddannelsers kvalitet og relevans, som er fastlagt i bekendtgørelse nr. 852 af 3.7.2015 (bekendtgørelse om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser).

Metode og proces

Akkrediteringsprocessen bygger på metodiske elementer, som er internationalt anerkendte, og på de europæiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring af videregående uddannelse. Hovedelementerne i akkrediteringsprocessen er, at institutionen indsender sit skriftlige materiale for at vise, hvordan kriterierne er opfyldt, at et fagligt akkrediteringspanel vurderer dette, og at der udarbejdes en akkrediteringsrapport, som offentliggøres.

AI har tilrettelagt akkrediteringsprocessen med det formål at sikre en transparent proces og tilvejebringe et solidt dokumentationsmateriale, som akkrediteringspanelet kan foretage sin vurdering på baggrund af.

Processen skitseres kort herunder. En uddybning af processen findes i AI's *Vejledning til uddannelsesakkreditering, Eksisterende uddannelser og udbud*, som er tilgængelig på www.akkr.dk.

- Institutionen har været inviteret til et vejledende informationsmøde om akkrediteringsopgaven.
- Institutionen har indsendt redegørelsen og bilag for at vise, hvordan de opfylder kriterierne. Kravene til den skriftlige dokumentation fremgår af *Vejledning til uddannelsesakkreditering, Eksisterende uddannelser og udbud*.
- Akkrediteringspanelet og AI har analyseret materialet ud fra de kriterier, som er fastlagt for akkreditering af eksisterende uddannelser og udbud, og har bedt institutionen om at indsende supplerende dokumentation ved tvivlsspørgsmål.
- Akkrediteringspanelet og AI har været på besøg på uddannelsesinstitutionen.
- AI har udarbejdet akkrediteringsrapporten på baggrund af institutionens skriftlige materiale og besøget samt akkrediteringspanelets analyse og vurdering heraf. Rapporten er godkendt af akkrediteringspanelet.
- Rapporten har været i høring på uddannelsesinstitutionen. Institutionen har indsendt et høringssvar, som ikke har medført ændringer i kriterievurderingerne.
- AI har sendt den endelige akkrediteringsrapport til Akkrediteringsrådet og har samtidig offentliggjort rapporten på www.akkr.dk. Akkrediteringsrapporten danner grundlag for Akkrediteringsrådets afgørelse om positiv uddannelsesakkreditering, betinget positiv uddannelsesakkreditering eller afslag på uddannelsesakkreditering.
- Akkrediteringsrådet meddeler sin afgørelse til uddannelsesinstitutionen og Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Organisering

Fra AI har akkrediteringskonsulent Trine Jensen stået for at gennemføre akkrediteringsprocessen og at udarbejde rapporten i samarbejde med områdechef Inge Enroth, der har haft det overordnede ansvar.

Sagsbehandling

Dokumentationen er modtaget 5. september 2016.

Akkrediteringsrapporten er sendt i høring hos institutionen 8. juni 2017.

Akkrediteringsrapporten er behandlet på Akkrediteringsrådets møde 11. oktober 2017.

Dokumentation – samlet oversigt

- Redegørelsen
- Studieordning

Bilag - Kriterium 1

Bilag 1-1-1 Ledighed

Bilag 1-2-1 Eksempel Survey efter 6 mdr.

Bilag 1-2-2 Survey af dimittender 0 og 6 mdr.

Bilag 1-3-01 Forretningsorden for UUV 14-17.

Bilag 1-3-02 Uddannelsesudvalgsmedlemmer 14-17 pr. E15

Bilag 1-3-03 Referat for UUV 16.04.18

Bilag 1-3-04 Referat Studierådsmøde 16.05.16

Bilag 1-3-05 Referat Netværk for PB til optometrist 16.03.03

Bilag 1-3-06 Dagsorden for fællesmøde i netværk 11.08.16 – vers.2

Bilag 1-3-07 Koncept for evaluering af hele uddannelser med eksterne eksperter juli 16

Bilag 1-3-08 Program for uddannelsesevaluering 10.05.16

Bilag 1-3-09 Notes: Evaluation of Bachelor in Optometry May 2016.

Bilag 1-3-10 Omregning til karakter

Bilag - Kriterium 2

Bilag 2-1-1 Videngrundlag vers 1.3 - maj 2016

Bilag 2-1-2 3 årig strategi for videngrundlag og fagligt miljø

Bilag 2-1-3 Vidensalon på Optikerhøjskolen 12-15.

Bilag 2-1-4 Koncept for Videncentrets ydelser

Bilag 2-1a-01 Tidsskrifter og online adgang

Bilag 2-1a-02 Projekt Børn syn og læsning.pdf

Bilag 2-1a-03 Projekt Screening for langsynethed og konvergensinsufficiens blandt elever

Bilag 2-1a-04 Samarbejdsaftale med Randers Kommune

Bilag 2-1a-05 Uddannelsesudvalget.pdf

Bilag 2-1a-06 Oversigt over projekter.pdf

Bilag 2-1a-07 Oversigt over udvalgte publikationer.pdf

Bilag 2-1a-08 MLM og UB - Sensory receptors in human extraocular muscles

Bilag 2-1a-09 UB og MLM The Oculomotor System

Bilag 2-1a-10 IVN og MLM Independence between age-related changes in refraction

Bilag 2-1a-11 MLM og IVN-Independent development of refraction

Bilag 2-1a-12 AA - Artikel Optikeren 2010 del 2

Bilag 2-1a-13 HEB - Artikel Optikeren 2011

Bilag 2-1a-14 IVN - Artikel Optikeren 2011

Bilag 2-1b-1 Kort CV for fastansatte undervisere

Bilag 2-2-1 Værksted – inventarliste

Bilag 2-2-2 Laboratorium inventarliste

Bilag 2-2-3 Klinikfaciliteter.

Bilag 2-3-1 Forløbsplan – Humanvidenskab

Bilag 2-3-2 Lektionsplan - Humanvidenskab (2015)

Bilag - Kriterium 3

Bilag 3-4-1 Skema til studieforberedende samtale

Bilag - Kriterium 4

Bilag 4-2-1 Studiehåndbog 16

Bilag 4-2-2 Plan for introduktionsforløb

Bilag 4-2-3 Mød branchen.pdf

Bilag 4-2-4 Praktikkatalog - Optometriststuderende søger 1. praktikperiode

Bilag 4-2-5 Invitation til Karrieredag

Bilag 4-3-1 Forløbsplan for Refraktion 2 og ergooptometri

Bilag 4-3-2 Forløbsplan for Binokulært syn og svagsyn

Bilag 4-3-3 Forløbsplan for Okulær patologi og farmakologi

Bilag 4-3-4 Forløbsplan for Kontaktlinser 2

Bilag 4-3-5 Lektionsplan for Refraktion 2 og ergooptometri

Bilag 4-3-6 Lektionsplan for Binokulært syn og svagsyn

Bilag 4-3-7 Lektionsplan for Okulær patologi og farmakologi

Bilag 4-3-8 Lektionsplan for Kontaktlinser 2

Bilag 4-4-1 Adjunktplan

Bilag 4-4-2 Didaktiske innovatører koncept

Bilag 4-4-3 Oversigt for Pædagogisk Råds arrangementer

Bilag 4-6-1 Brev til virksomheder vedr. ugepraktik

Bilag 4-6-2 Opgave til ugepraktik

Bilag 4-6-3 Møde for praktikvejledere

Bilag 4-6-4 Praktikmappe udleveret i forbindelse med 1. praktikperiode

Bilag 4-6-5 Praktikmappe udleveret i forbindelse med 2. praktikperiode

Bilag - Kriterium 5

Bilag 5-1-01 Erhvervsakademi Dania Kvalitetssystem 07.04.16

Bilag 5-1-02 Mål og standarder 2016 – 13.05.16

Bilag 5-1-03 Oversigt DANIA Årshjul for kvalitetssystemet - samlet tabel

Bilag 5-1-04 Halvårsregistrering 2016

Bilag 5-1-05 Handleplan APV på Optikerhøjskolen 2014

Bilag 5-1-06 Handlingsplan fuldførelse på normeret tid 2016

Bilag 5-1-07 Handlingsplan internationale stud 2016

Bilag 5-1-08 Handlingsplan iværksætterpraktik 2016

Bilag 5-1-09 Handlingsplan summativ evaluering 2015

Bilag 5-1-10 Handlingsplan summativ 2016

Bilag 5-1-11 Censorformandsskabets årsberetning 2015

Bilag 5-2-1 Rapport for PB i Optometri(1)

Bilag 5-2-2 Summativ evaluering 2016 (med fejl)

Bilag 5-2-3 Formativ evaluering skema

Bilag 5-2-4 Koncept for evaluering af læringsudbytte

Bilag 5-2-5 Koncept for ledighed og beskæftigelse (dimittendundersøgelse)

Bilag 5-2-6 Rapport Optometri – Dimittendundersøgelse

Bilag 5-2-7 Plan for afvikling af formativ evaluering på Optikerhøjskolen

Bilag 5-3-1 Procedure brugertilfredshedsundersøgelse

Bilag 5-3-2 Procedure for evaluering af læringsudbytte

Bilag 5-4-1 Beretning og handleplan for uddanneelsesnetværket

Bilag 5-4-2 Censorberetning

Bilag 5-6-1 Logbog skabelon

Bilag 5-6-2 Evalueringsark til midtvejsbesøget på 1. praktik 2015

Bilag 5-6-3 Fokuspunkter til 1. vejledningssamtale - 2. praktikperiode 2015

Bilag 5-6-4 Fokuspunkter til 2. vejledningssamtale - 2. praktikperiode

Bilag 5-6-5 Midtvejsrapport Praktik Dania 2016 efterår – skabelon

Bilag 5-7-1 Procedure for eksterne læringsaktiviteter
Følgrebrev med rektors godkendelse

Supplerende dokumentation

Mail af 9. december 2016

Bilag 4.1. Indberetning af timetal

- Efterår 2015
- Forår 2016

Bilag 4-3-9 Anonymiseret evaluering

Bilag 4-3-10 Optiker Randers forår 20106 ikke opdelt på semestre)

- Summativ evaluering efterår 2016 - Resultat 23. juni 2016.pdf
- Resultatoversigt
- Optiker and Randers forår 2016 ikke opdelt på semestre

Bilag 4-3-11 Mødereferat af evaluering af læringsudbytte, 1. sem. 2015

- Evaluering af læringsudbytte, 1. semester 2015 (optometri) – mødereferat

Mail vedr. nøgletal

Bilag 5 Svar på akkrediteringspanelets spørgsmål

- Kriterium 1: Behov og relevans
- Kriterium 3: Mål for læringsudbytte
- Kriterium 4: Tilrettelæggelse og gennemførelse
- Kriterium 4: Frafaldsårsager i 1. studieår
- Kriterium 4: Tilrettelæggelse og gennemførelse

Koncept vedr. videnunivers

Koncept for videncenter

Beskæftigelsesundersøgelse 2016

Høringssvar